

ESTE IMPORTANTĂ ISTORIA?

*„Cunoscând istoria, eroii, tradiția ne facem mai sociabili,
mai altruști, mai iubitori de om și viață!”*

Nicolae Iorga

Istoria este „adevărata memorie a omenirii”, iar în predarea istoriei timpul este o categorie foarte importantă și astfel trebuie creat în primul rând sentimentul de depărtare a epocii culturilor vechi evidențiindu-se distanța în timp cu ajutorul exemplelor la îndemână. Evoluția este a doua categorie importantă în predarea istoriei, după timpul istoric. Alături de aceste două categorii mai avem de-a face și cu condițiile, structurile și concepțiile istorice care prin diferite aspecte formează simțul istoric și fantezia socială. Astfel evoluția istoriei ne arată evoluția omului. Omul se schimbă și se transformă în și prin istorie.

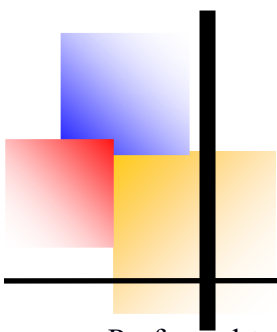
Istoria în totalitatea ei pare un covor țesut rar, ale cărui modele neregulate și imagini vorbesc despre evoluția umană, despre impulsurile spirituale benefice și stimulatoare, care în același timp se arată și se ascund în tablouri.

Istoria, este una din cele mai importante materii pentru toate școlile, deoarece ea are rolul de a pune bazele unei principialități care vizează existența ideală a umanității.

Putem spune că bazele esențiale ale predării istoriei sunt povestirea istorică și prezentarea ei de către profesor și conversația la oră. Există însă obiecții în ceea ce privește predarea istoriei prin povestire, căci, zic unii, prin această metodă, elevii sunt condamnați la pasivitate, atenția este centrată pe profesor și avem de-a face cu o predare frontală.

În realitate însă, metoda povestirii și a reprezentării istorice trebuie spus că este o artă dificilă. Ca și profesor trebuie să te gândești la două lucruri: în primul rând trebuie să dezvolți memoria și fantezia elevilor prin imagini incitante, astfel încât evenimentul descris să se vadă concret în spațiu, să aibă culoare și formă; iar în al doilea rând profesorul trebuie să creeze elevilor viziunea trecutului prin povestiri. Astfel profesorul mai înainte de toate trebuie să învețe să spună povești. Poveștile nu trebuie deloc să fie simple sau prelucrate pentru copii descrierea amănunțită produce o mare impresie. Esențial este în primul rând să nu se vorbească în judecăți, ci în imagini pline de fantezie. .

Memoria și fantezia sunt incitate de imagini cu tâlc. Imaginile cu sens trebuie să fie pe de o parte concret sensibile și, pe de alta să atragă privirea asupra lucrurilor importante, interesante și impresionante: o figură umană și faptele ei trebuie descrise în așa fel încât figura să se vadă concret în spațiu, să aibă culoare și formă, să se întrevadă caracterul și intențiile. Transparența concretă constituie imaginea activă.

Profesorul trebuie să știe mereu că elevilor le lipsește viziunea trecutului, ea trebuie creată prin povestiri pentru elevi. Pentru a rezolva această problemă profesorul trebuie să învețe să povestească. Pentru predarea istoriei este nevoie de o reprezentare foarte cuprinzătoare. Asimilarea cunoștințelor și a reprezentărilor este pretențioasă și trebuie pregătită din timp. Astfel profesorul trebuie să aibă nu numai cunoștințe și intuiții istorice, ci și geografice, biografice, reprezentări ale religiozității, ale tehnologiei.

Cel ce predă istoria trebuie să se autoeduce în acest sens, sentimentele și impresiile să fie legate de imagini plastice, de reprezentări. O reprezentare plastică și concretă a evenimentelor este terenul fertil pe care cresc gânduri și judecăți.

Pentru elevi este însă important să aibă un profesor și prin el să trăiască istoria, care are conținut, care vorbește oamenilor, care îi entuziasmează.

Și astfel ia naștere un învățământ al istoriei, în care cunoașterea istorică adâncește cunoașterea omului, fiindcă istoria e clarificată prin experiențele și evenimentele intime ale sufletului omenesc.

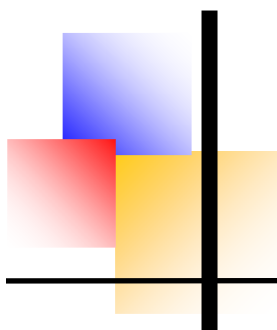
Învățământul istoric servește la stimularea și favorizarea sentimentului de identitate națională. Istoria națională, având trăsături comune cu istoria Europei, a cărei parte componentă este, precum și cu istoria popoarelor vecine, față de care românii au manifestat o atitudine de colaborare pe parcursul secolelor, are și anumite particularități. Civilizația unitară cu limba, obiceiurile, creația populară orală, religia, cultura materială comună, care s-a constituit în baza populației romanizate în spațiul carpato-danubiano-pontic în perioada evului mediu timpuriu s-a păstrat și s-a dezvoltat în epocile istorice ulterioare.

Cunoașterea și înțelegerea istoriei permite atât elevilor cât și cadrelor didactice să învețe mai multe despre patrimoniul cultural și istoria propriei țări, de a reflecta asupra valorilor naționale și a originilor culturii naționale.

Modul în care istoria este predată și învățată în școală influențează cunoștințele, înțelegerea și percepția pe care elevii le dobândesc atât asupra propriei lor țări, cât și asupra celorlalte. Toți tinerii din Europa au șansa de a descoperi evoluția unor regiuni și a unor țări diferite de cele proprii.

Omului îi stă în putere să se schimbe, să privescă altfel totul în jurul său, poate chiar apela și la vis pentru a da naștere acelei lumi ideale în care este loc pentru toți, indiferent de religie, etnie, continentul pe care trăim etc.

Prof. Cristina Șopterean
Colegiul Tehinc „Victor. Ungureanu” Câmpia Turzii

SECOLUL AL XIX-LEA

SECOLUL NATIONALITATILOR

Secolul al XIX-lea este cunoscut și sub numele de „secolul naționalităților”, națiunile, își afirmă individualitatea colectivă.

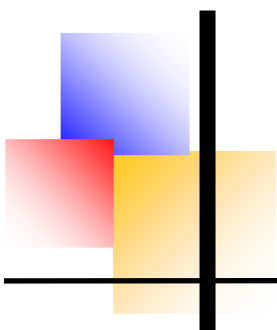
Națiunea este o comunitate etnică, omogenă care locuiește într-un teritoriu bine delimitat geografic și se definește prin conștiința identității sale.

Principalul element generalizator pentru națiunea modernă este conștiința națională, care vine să înlocuiască solidaritatea etnică a oamenilor de origine comună, cu istoria comună, obiective politice, economice, culturale comune, fiind determinată de factori: lingvistici -limba comună, culturali- învățământ unitar, cultură comună, economici- piață internă comună.

La sfârșitul secolului al XIX-lea în Europa s-au constituit state naționale, dar unele teritorii din Europa de sud –est au continuat să se afle sub stăpânire străină.

Lupta popoarelor pentru libertate pe plan economico-social se va identifica cu lupta lor pentru independență politică. În Europa se deschide „era naționalităților”, a luptelor naționale având ca obiectiv final statul național. Categoriile de „națiune”, „naționalitate”, „stat național”, „independență națională”, „unitate națională”, vor domina mentalitatea colectivă europeană în secolul al XIX-lea și în secolul al XX-lea, aflându-se abia în deceniile din urmă într-un proces de reflux treptat.

Revoluția de la 1848 „primăvara popoarelor” este un eveniment general european. De la Paris scânteia revoluției s-a aprins la Viena, Praga, Frankfurt, Roma, Berlin, Milano, Blaj. Revoluțiile au determinat o mișcare fie centrifugă, de desprindere a națiunilor dintr-un stat multinațional- Imperiul habsburgic-, fie centripetă, de reunire în același corp a unor unități statale separate- germania-, fie mixtă, de desprindere de sub dominație străină și de reunire- Italia, România. Pretutindeni burghezia se revoltă și cere o Constituție, curți cu juri, libertăți cetățenești, independență și unitate națională. Chiar și prăbușirea mișcării revoluționare este un eveniment, care, practic, are loc în toată Europa. Cu toată așa-zisa „eșuare” a revoluției, dezvoltarea politică a Europei continuă urmând calea dată de aceste idei: în cele din urmă dezideratele pașoptiștilor devin realitate: se impune statul de drept, monarhia constituțională, în cele mai multe state europene, liberalismul a câștigat. Ideea națională a acționat puternic în continuare: românii, italienii și germanii își constituie state naționale...Primul rezultat a fost Unirea Principatelor Române (1859), prin dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza, stat autonom, aflat sub garanția colectivă a puterilor europene, care si-a obținut ulterior independența prin Războiul de independență (1877-1878).

A urmat apoi unificarea Italiei, realizată în mai multe etape (1859-1870), un rol important revenindu-le regelui Piemontului, Victor Emmanuel al II-lea, prim-ministrului Camillo Cavour, sprijiniți de patrioți ca Giuseppe Garibaldi, aflat în frunte voluntarilor „Cei O Mie”, dar și liberali din alte state italiene, precum și datorită unor acțiuni diplomatice, având susținerea externă a lui Napoleon al III-lea, împăratul Franței, cunoscut ca și „campionul autodeterminării popoarelor mici”. Unificarea Germaniei a fost consolidată și realizată în urma celor trei războaie purtate de Prusia împotriva Danemarcei, Austriei și Franței. Succesele liberalilor italieni în frunte cu Cavour i-au însuflețit și pe liberalii germani-părtași ai unificării Germaniei sub conducerea dinastiei Hohenzolernilor prusaci. Unificarea în jurul Prusiei este promovată de Otto von Bismarck, care, în septembrie 1862, devine prim-ministru al Prusiei. El a realizat unificarea Germaniei "ferro et igni" (prin fier și sânge) .

La sfârșitul secolului al XIX-lea în Europa s-au constituit state naționale, dar unele teritorii din Europa de sud –est au continuat să se afle sub stăpânire străină. Statele multinaționale: Imperiul habsburgic, din 1867 Imperiul austro-ungar, Imperiul țarist, Imperiul otoman au dăinuit până la sfârșitul primului război mondial, însă au fost marcate de puternice frământări revoluționare și lupta națională a popoarelor, de aceea guvernanții acestor state multinaționale au fost nevoiți să propună o politică de reformism autoritar în plan intern îmbinată cu fermitatea sau concesiile în plan extern- reformă agrară în Rusia țaristă, măsuri de modernizare în Turcia, însă modelul cel mai elocvent îl oferă Imperiul austriac, devenit monarhie dualistă în urma încheierii pactului dualist cu Ungaria.

Secol al naționalităților, secolul al XIX-lea a impus o puternică afirmare a ideologiilor naționale, ca și a acțiunilor menite să le transpună în plan politic. Trebuie subliniat că în secolul al XIX-lea s-a încheiat procesul de formare a națiunilor și a statelor lor naționale. Astfel în Europa s-a definitivat "concertul" marilor națiuni moderne - engleză, franceză, rusă, germană, italiană. Relațiile între ele au determinat evoluția de mai departe a proceselor internaționale - politice, economice, culturale.

Prof. Cristina Șopterean

Colegiul Tehnic „ Victor. Ungureanu” Câmpia Turzii

MIHAI EMINESCU – OM AL CETĂȚII

„BUNA ȚARĂ !
REA TOCMEALĂ ! ”

Spirit enciclopedic de factură iluministă și de formație romantică, egoul eminescian s-a impus prin trei principii fundamentale: **adevărul, munca și cultura**.

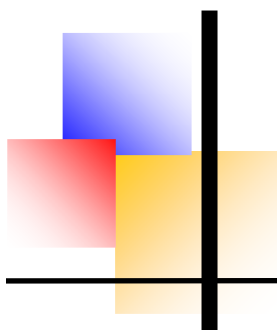
Baza a progresului și simbol al demnității umane **adevărul eminescian** a impus statul ca pavază a națiunii, garant al progresului general, cadru al muncii și creației individuale și colective.

„**Munca și numai munca** este izvorul libertății și al fericirii. Cine se sustrage acesteia se situează în afara oricărui drept.”-afirma Eminescu care considera că munca este datoria de a contribui, fiecare după puterile și capacitatea sa intelectuală, la mersul înainte al țării, la ridicarea pe o treaptă mai înaltă a civilizației contemporane.

Pornind de la premisa că „**farmecul culturii e cel mai mare farmec**”, Eminescu considera cultura o necesitate absolută pentru organizarea statului și pentru conducerea eficace a treburilor. „Un popor...care tinde cu staruință, însă gradat, de a ajunge la o civilizație, care se deprinde el însuși, zi de zi, a-și apropia îndemânările și cunoștințele altora, ajunge în adevăr să egaleze pe ceilalți”.

Intr-un asemenea context, **conservatorismul** lui Eminescu propunea a se conserva ceea ce era mai bun și mai util în sfera de idei și practici individuale și colective, ca un tezaur propulsiv al înnoirilor aduse de civilizația în continuă modernizare, considerând că rădăcina răului stă în favorizarea incapacității, leneviei, inculturii, neadevărului iar cei ce practică astfel de atitudini sunt dușmanii țării și ai poporului.

De aici și „**antiliberalismul**” eminescian : „Egalitatea n-a însemnat la noi prefacerea claselor de sus în clase muncitoare-cu o muncă superioară se-nțelege- ci boierirea claselor de jos, infectarea acestora cu rușinea de muncă și bolirea de deprinderea claselor vechi de a câștiga mult prin muncă puțină. Progeniturii meseriașilor români, care învățase două buchi, i-a fost rușine de a se mai ocupa de meseriile părinților, ci s-a prefăcut toată în persoane care fac politică înaltă, pun toate țările Europei la cale și aspiră de a deveni miniștri, o glorie de ajuns la noi, unde nu e om îndestul de mărginit pentru a nu putea deveni deputat sau ministru sau orișice.

Dar alături cu boierirea tuturor se întinde din ce în ce mai mult sărăcirea tuturor, care devine cu atât mai simțitoare, cu cât exportul produselor agricole scade prin concurența producției americane și rusești”.

Prăpastia era dureros de mare pentru cel care **a crezut statornic în calitățile morale și intelectuale ale poporului său**, pe care l-a elogiat sincer de atâtea ori pentru măsura, omenia, tenacitatea, eroismul, spiritual sau pațnic și fratern cu toate națiile.

Și totuși, **istoria nu iartă** minciuna, ci restabilește adevărul, oricât de tarziu: nu iartă nici imoralitatea, prostia, orgoliul, egoismul indivizilor și al popoarelor, însă poate că: „...a sosit momentul grav în care unul care vorbește adevărul e mai ascultat decât o sută care mint. A sosit momentul mare în care apa se limpezește și gunoaiele pe care le purta vijelia trecătoare sunt aruncate la mal sau cad la fund; a sosit momentul în care nulitatea, incapacitatea, corupțiunea și venalitatea trebuiesc să reintre în întunericul din care au ieșit, să se coboare în ulița de pe care s-au ridicat,” pentru că :„...naționalitatea trebuie să fie simțită cu inima și nu vorbită numai cu gura. Ceea ce se simte și se respecta adânc se pronunță arareori!...Iubesc poporul românesc fără a iubi pe semidoșii și superficialitățile sale.”

Prof. Denisa Legenda

Colegiul Tehinc „ Victor. Ungureanu” Câmpia Turzii

ASPECTE ȘI ATITUDINI COMPORTAMENTALE ÎN ZONA TURDA ȘI CÂMPIA TURZII ÎN TIMPUL REVOLUȚIEI PAȘOPTISTE

Avram Iancu spunea: „pe noi ne-a răsculat nerecunoașterea naționalității politice, tiraniile și barbariile conservatorilor și aristocraților transilvăneni maghiari, cari poporul la această epocă nu le-a mai putut suferi. Am fost siliți a ridica arme, a le purta în contra aceluia care mai departe ne tiranește, și se vede că ne apasă existența politică, despre ce va mărturisi istoria, punând vină cui va fi drept. Libertate, egalitate, fraternitate, aceste principii sunt deviza noastră”. (1)

Răscumpărare pe vecie fără plată sau moarte. „Ultima mea dorință, ultimul dor al vieții mele este să-mi văd națiunea fericită, pentru care după putere am și lucrat până acum, durere fără mult succes, ba tocmai acum cu întristare văd că speranțele mele și jertfa adusă se prefac în nimica”. (2)

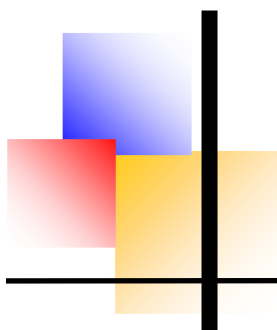
Revoluționarii pașoptiști promovau ideea potrivit căreia „acolo unde nu e lege, nu e nici slobozenie, și acolo unde legea e numai pentru unii și ceilalți sunt scutiți de sub ascultarea ei, slobozenia au pierit ... și fericirea e stinsă”. (3)

Deci, în preajma revoluției paharul era plin și vărsarea lui era iminentă. Această nedreptate față de români era strigătoare la cer și trebuia răzbunată.

La fel ca și în toată Transilvania și în comitatul Turda oamenii au fost implicați în evenimentele revoluționare. Formele de manifestare, forțele participante, cauzele care au dezlănțuit-o sunt aidoma cu cele din întreaga Transilvanie, parte a revoluției române. Cel puțin din punctul de vedere al țărănimii, revoluția a avut la început o componentă clar socială, cuvintele cheie fiind pământ, robotă, alodiu, slujbe la domeniile de pământ ale nobililor. Un număr mare de documente datând din primele luni ale revoluției, le folosesc în consemnările lor.

Încă din 1820, robota era nelimitată, la tăiatul de pădure la cărăușie, la plutitul stânenilor pe Arieș. Taxele în bani plătite de oameni, folosirea vitelor de jug, alte taxe, precum și obligațiile de a da animale și stupi erau mari. Locuitorii din greu își asigurau pâinea, alte necesități ale traiului. Traiul aspre suferințele seculare i-au apropiat pe mocani, ca fire și caracter de moți. Dârzenia și tenacitatea îi caracteriza pe acești oameni ai zonei, mocani și moți. Ei sun puțin bănuitori, sunt deschiși la suflet, mocanii sunt mai puțini iuți la mânia decât moții. Apusenii sunt o regiune mai puțin darnică, unde viața a fost tot timpul grea.

Problema iobăgiei în Transilvania are un aspect care merită să fie menționat în mod cu totul particular: „în preajma anului 1848, printre iobagii din Transilvania erau atâția români încât problema intereselor lor era considerată ca o chestiune a națiunii române.”

„Clasa țărănească” din Transilvania afirma Wesselenyi, este în „mare parte de origine română, în timp ce elementul principal al națiunii maghiare era format din proprietari nobili, de unde și forța lui”. (4)

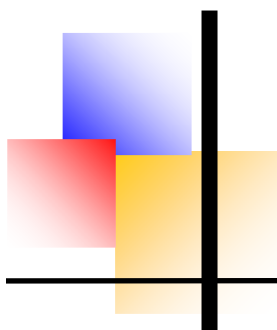
Pe parcurs, mai ales după Adunarea de la Blaj din 3/15 mai 1848, când se clarifică programul revoluției române, revendicările sociale se vor împleti cu cele naționale. Scopurile lor nu se schimbă dar, pe măsură ce programul revoluției române s-a cristalizat, ei își conștientizează propria lor valoare ca națiune și în consecință, cer: drepturi politice, egalitate, respectarea limbii naționale, reprezentare proporțională cu numărul lor și pretind independența sa națională, în respectul politic: „să figureze și națiunea română să-și aibă dregătorii săi, în toate ramurile administrative, judecătorești militare, în aceeași proporție”.(5)

Față de această situație se vor situa de pe poziții diferite pe de o parte nobilii care erau atrași trup și suflet ideii „uniunii cu Ungaria” și, pe de altă parte, ceilalți, ale căror simpatii erau împărțite, cei mulți iobagii și nu numai ascultând de preoți și învățătorii lor se arătau supuși, credincioși împăratului față de care rostesc jurământ. Ei credeau în mitul bunului împărat, salvator și binevoitor față de națiunea română. O scrisoare a cancelarului Josika, către guvernatorul Transilvaniei Teleki arată acest lucru: „pe sași și pe români nu-i va putea potoli nici un ministru responsabil maghiar, nici numele lui Kossuth, singurul lucru în fața căruia se închină este numele și poreștiul împăratului”.(6) Documentul ilustrează de asemenea o apropiere a românilor de sași în prima fază a revoluției.

În timpul evenimentelor de la 1848, țărănimea participă nemijlocit și în proporții însemnate la luptă, constituind unul dintre pilonii revoluției, o forță puternică pe care se putea revoluția se putea sprijini. Formele de luptă ale țărânimii sunt cele îndeobște uzitate: plângerile, nesupunerea la clacă, fuga de pe moșii, intrarea cu forța pe pământurile moșierești, incendierea produselor marilor preoprietari, dar elementul nou care apare acum este tendința țăranilor de a trece la o ridicare generală pentru a lovi în rânduielile feudale, care deveniseră insuportabile.(7)

Pentru că iobagii nu știau carte ei mergeau la notar să le fie citite și scrise actele și scrisorile. De altfel țăranii se plâng că de multe ori erau înșelați și actele întocmite nu erau conforme cu cerințele lor, așa cum rezultă dintr-un document datat 27 august 1849, atunci când se solicită notari români și publicarea și anunțarea tuturor documentelor în limba română. Totodată se anunță reînceperea cursurilor școlare și numirea de dascăli români.

„Tuturor arhodiaconilor și parohilor greco-catolici din Silvania

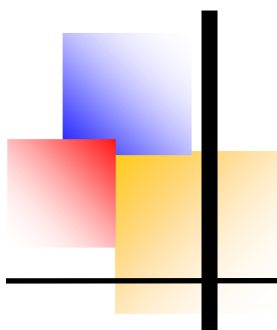
Extrasul acesta de publicare cu cea rânduială vi-l împărtășesc ca cunoscând dintrânsul dreptul naționalității și limbii noastre, pe preoți și prin dâșii pe popor să-l luminați; să-l deșteptați și să-l îndrumați cu tot privilegiul și în toate cercurile și plânsorile lor ea, orice de orice fel, de dregătorii negreșit să se folosească cu ele așa încât.

1. Toate instituțiile lor care vor avea de a le da supremi sau sub comisarii împărătești a cercurilor ori de ce fel de națiune fie acele le vor da în limba Maicii Sale românește și vor avea de pofti pe dânsle rezoluțiunii românești, dacă vreun dregătoriu n-ar voi a le primi sau a le da rezoluțiunea românește să se plângă aici la mine și eu voi priveghea ca drepturile noastre să nu se vătămeze și să nu rămână fără faptă.

2. Fiindcă națiunea română după manifestu împărătescu din 2 decembrie 1848 și după legile monarhiei date de înaltu nostru împăratu la 14 martie 1849, are drepturi asemenea cu alte națiuni și alte națiuni nu au drepturi mai mare decât națiunea română și așa prin mai sus pomenitele legi are dreptu de a-și dezvolta și în lucrurile publice religioase și politice a-și folosi limba sa cea națională românească, comunitățile românești au dreptu de a pofti ca precum la toate alte dregătorii mai înalte la toate comunitățile românești să se așeze și să se pună notarii din națiunea română și aceasta cu atât mai vârtos și cu mai mare dreptate putu pofti și dregătoarele sunt datori a le împlini pofta acesta legiuită, cu cât mai mare e adevărul acesta...”

Iată, țărănimea își revendica drepturile firești, își afirmă spiritul revoluționar au conștiința că reprezintă o forță de neînvins în fața asupritorilor de veacuri. Această conștiință i-a făcut să reziste cu dârzenie - uneori cu pierderea vieții sau a libertății - la faimoasa „lege a recrutării”, votată de Dieta maghiară, care ar fi făcut ca tinerii români să stea alături și pentru aceia care refuzau și acum, și în „secolul libertății” să le recunoască naționalitatea și limba. Românii din Turda au ținut consfăturile în casa lui Ioan Rațiu, a lui Andrei, poreclit „tribunul” pentru rolul său militar și politic de a uni forțele. Tot aici avocatul român Francisc Micușan din Cluj a organizat tineretul și a plecat în satele și orașele din Ardeal pentru a pregăti revoluția.

Pe acești oameni s-a bazat Craiul Munților când a organizat revoluția, când a pornit-o. Avram Iancu cu a sa figură luinoasă, mândră la chip și curată la cuget, mare în fapte și strălucitoare în gânduri, viteaz în fapte și mărinimos față de cei fără de apărare, cum îl descria istoricul Ștefan Pascu, nu putea să nu fie iubit de oamenii „Țării de piatră” și de un popor românesc al Ardealului.

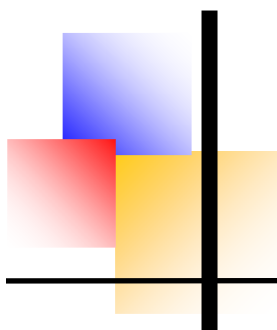

Sigur un rol major în devenirea lor l-au avut ideologii revoluției române, intelectualii care s-au organizat imediat în toate centrele; ei au ținut adunări publice și-au întocmit un plan minim și au luat inițiativa de a conduce o mare adunare națională, pe care trebuiau să o investească cu puterea de a redacta revendicările națiunii române și noua sa orientare politică.(8) Acești tineri încep să se afirme ca veritabili lideri de opinie, chiar dacă cu excepția lui Bărnuțiu, reprezintă tinerețea cu dinamismul ei caracteristic. Buteanu, Papiu, Balint și alți tineri realizează imediat importanța evenimentelor. Intelectualii români au fost la înălțimea colegilor lor din țările europene dezvoltate. Au fost prezenți la evenimente într-un număr impresionant, în mare parte anonimi, dar capabili a-și asuma responsabilități enorme, pe care până atunci cu excepția țaranului Horea, nici un alt ardelean nu îndrăznea să și le asume.(9) Iată un document care arată viziunea tineretului român asupra problemelor care-l frământau: „Noi, frații voștri, cei vreo șase mii, care ne-am adunat în Duminica Tomii la Blaj, vă înștiințăm firește că acolo ne-am obligat unii față de ceilalți să ne întrunim din nou pe 15 mai la Blaj, dar nu numai 5-6 mii, ci 50-60 de mii sau mai mulți” (10)

Ei au dus încă de la început o intensă activitate politică în special autorul programului Petiție Națională, Simion Bărnuțiu, dar și inteligența română, care prin demersurile lor, prin articolele pe care le-au scris au contribuit la răspândirea ideilor și programului revoluției române. Un lucru este mai presus de orice îndoială: în fruntea mișcării revoluționare românești din anii 1848-1849 s-au situat trei personalități, o adevărată „trinitate” revoluționară - Simion Bărnuțiu, ideologul mișcării, Andrei Șaguna, diplomatul, și Avram Iancu, comandantul de oști.(11)

Printre intelectualii care au fost adevărați păstori ai turmei, a fost întreaga familie Barițiu. În bisericuța din satul Petreștii de Mijloc au slujit cu credință Ioan Popu Bariș (1814-1869), tatăl lui George Barițiu, și între 1870-1883, Alexandru Barițiu, fiul său. Afară de George Barițiu, care s-a născut la Jucu de Sus, toți ceilalți cinci frați s-au născut și au copilărit la Petridul de Mijloc. Celor șase fii, preotul din Petrid le-a dat o educație aleasă și românească, ceea ce îl determină pe George Barițiu, Leontin Barițiu (numit căpitan în tabăra lui Simion Balint) și Alexandru Barițiu (desemnat viceprefect în organizarea administrativă impusă de Avram Iancu) să participe la marea revoluție de la 1848-1849.

În acele momente de mare înălțare sufletească, de speranțe și în egală măsură, de deziluzii și jertfe, preoțimea ardeleană – laolaltă cu alți intelectuali s-au aflat între fruntașii revoluției. Conform unei statistici de epocă, în preajma Revoluției din 1848, intelectualitatea românească din Transilvania era compusă: 38,1 %

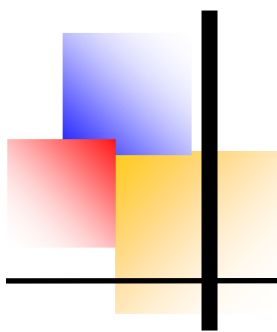
cler ortodox, 32.4 % -cler greco-catolic (unit), 6,1 %- dascăli ortodocși, 7,7 % -dascăli uniți, 1,8 %- funcționari, 1,6 %- avocați, 0,6 %- canceliști, 0,6 % -ofițeri, 0,6 %-profesori, 0,5 %-medici. Toți acești intelectuali, după cum scria Silviu Dragomir, s-au adunat în jurul ideii naționale : ”Un pumn de conducători luminați care încercă a făuri solidaritatea și a organiza rezistența și un mănunchi tot mai mnumeros de tineri dornici de a se arunca în lupta plină de primejdii pentru neamul oropsit”. (12) Majoritatea cărturarilor români depășind micile diferențe de ordin confesional, să ajungă la o unitate de vederi când e vorba de soarta neamului lor.

Chiar dacă cerințele românilor și nobilul program de la Blaj din 3/15 mai 1848 nu a putut fi realizat în timpul revoluției când peste 40000 de români, printre care se aflau și cei din zona Turzii, au spus în mod răspicat că doresc libertatea națiunii române, revoluționarii de la 1848 din Transilvania, armata lui Iancu, întreaga suflare românească, au zdruncinat din temelii sistemul politic, au determinat a serie de măsuri: în primul rând pentru a pune capăt iobăgiei, de a reține că în fața unei politici de asuprire națională și socială există puternice forțe care să i se opună.

Nici Horea, nici Iancu și nici ceilalți căpitani n-au fost fiii și eroii unui singur sat, ci a tuturor satelor de munte și câmpie.

Se cuvine să amintim și atitudinea preoților de mir față de Revoluția din 1848. Considerați și ei de către credincioși nu numai îndrumători ai vieții spirituale, ci și ai celei politico-sociale, majoritatea lor covârșitoare au acționat în permenetă și în deplina concordanță cu interesele poporului. Unii au fost aleși în noile organe de conducere românești, în cadrul unor „prefecturi”, alții au devenit conducători militari, atât în cadrul celor 15 legiuni, dar mai ales în oastea populară care a apărat Munții Apuseni sub conducerea lui Avram Iancu. Trebuie reținut aici printre alții numele preoților Simion Balint, Nicolae Vlăduț, etc. Nu trebuie trecut cu vederea nici faptul că mulți dintre conducătorii revoluției erau fii de preoți, ca August Treboniu Laurian, Alexandru Papiu-Ilarian, George Barițiu și alții; părinții unora dintre ei au avut de suferit din cauza participării lor la mișcarea românească (tatăl lui Al. Papiu-Ilarian a fost ucis).

Din miile de preoți sătești-ortodocși sau uniți în care păstoreau atunci, cea mai mare parte dintre ei au îndurat fel de fel de suferințe în cursul înțeleștărilor din anii 1848-1849. Toți erau considerați dușmani ai statului ungar „unitar” sau „agitatori” și tratați ca atare. Unii dintre ei au fost executați prin împușcare sau spânzurare, pe baza sentințelor așa-numitelor „tribunale de sânge”. Unii erau acuzați de participare la Adunarea de la Blaj, alții ca „instigatori” împotriva legii recrutării, în fine un număr de slujitori ai altarului –alături de

Adunarea de la Blaj, alții ca „instigatori” împotriva legii recrutării, în fine un număr de slujitori ai altarului – alături de păstoriții lor- au fost jefuiți de bunuri. Li s-au distrus casele și gospodăriile, au fost siliți să se refugieze prin păduri sau prin sate de munte, departe de urgia dezlănțuită de trupele kossuthiste sau de gărzile naționale maghiaro-secuiești.

În Poiana a fost cercetat clericul Vasilică Nemeș din Blaj, preotul unit din Iara, Ioan Molnar, a primit manifeste „cu ideile proclamației prin trei studenți care trecură prin Abrud”.(14) Unele lăcașuri de cult au fost cercetate și percheziționate de organele polițienești. Așa a fost cazul în Călărași, Podeni și Vișoara, părintele Ștefan Dembrian este reținut, lovit și amenințat cu moartea.

Așadar preoții din anii Revoluției de la 1848-1849 s-au numărat printre cei dintâi care și-au jertfit viața pentru neamul lor, printre cei dintâi care au luptat cu arma în mână pentru apărarea pământului strămoșesc, printre cei dintâi care au fost nevoiți să se refugieze din parohiile lor, abandonând tot ce au agonisit o viață întreagă.

Preoțimea din anii de durere 1848-1849 își merită prinosul postum de recunoștință al generațiilor viitoare pentru ceea ce au realizat pentru neamul lor. Jertfa lor justifică încă o dată cunoscutele cuvinte scrise la începutul acestui secol de Nicolae Iorga :” O istorie de sate și preoți e istoria Ardealului românesc”

Elementul local cel mai uimitor al oamenilor acestor locuri a fost dragostea ce o purtau față de pământ lor, a munților, a pădurilor, câmpiilor lor. Fiecare din acești oameni se simțeau născuți din însuși pământul sau stânca pe care și-au așezat casa. Acești oameni au dat vieții, iubirii mari lucruri în timp și au primit puțin, fiind multe secole oameni ai suferinței. Credința acestor oameni în izbândă, în libertate și dreptate n-a putut fi înfrântă. Prin ea a trăit veac după veac.

De altfel un funcționar neamț aflat în grupul celor trimiși să asigure prezența în munți a autorităților, referindu-se la moși spunea: „Nicăieri n-am văzut un astfel de popor. Nici nu fură, nici nu se bat. Noi n-avem ce face în mijlocul lor”.(15)

prof. Carmen Alina ANECHITOAE

Școala cu clasele I-VIII „Mihai Viteazul” Câmpia Turzii

PERSONALITATEA LUI AVRAM IANCU

“Nu cu argumente filozofice și cuvinte umanitare pot fi convinși tiranii, ci doar cu lancia lui Horia”

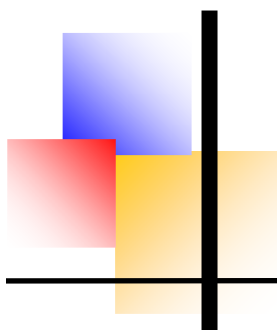
Avram Iancu “Craiul munților” a fost un mare democrat revoluționar, conducătorul operațiunilor militare ale românilor din Transilvania în timpul Revoluției de la 1848-1849.

S-a născut la Vidra de Sus, în Munții Apuseni într-o familie de iobagi transilvăneni. Începând cu anul 1844 a urmat facultatea de Drept la Cluj. Din anul 1846 devine cancelarist la Târgu Mureș. Își ia examenul de avocat în anul 1848. În preajma revoluției făcea parte dintre fruntașii intelectualității românești transilvănene, luptătoare pentru eliberare socială și națională a românilor.

Avram Iancu a avut un rol foarte important în revoluție. Axente Sever spunea:” Frate Iancule, noi privim la tine ca la soarele de miazăzi”.

Căpitanul austriac Gratze a scris următoarele :„Iancu, un spirit care pe toți îi înviorează, un bărbat cu o personalitate nemărginită, pătruns de respect și însuflețit de nobilul zel al națiunii sale”. George Barițiu a precizat rolul istoric a lui Avram Iancu în revoluție „Iancu a fost pentru noi unul din acei bărbați adevărați, providențiali ale cărui merite pentru libertate, nu vor fi în stare să le întunece toți fanfaroni din lume”.

A fost unul dintre inițiatorii adunărilor de la Blaj din 30 aprilie, 15-23 mai și 15-23 septembrie 1848 și conducătorul cetelor înarmate de țărani și de mineri din Munții Apuseni, în rândurile cărora și-a câștigat o mare popularitate. Tărăgănarea aplicării și în Transilvania a legii privitoare la deființarea iobăgiei, refuzul guvernului revoluționar ungar de a acorda libertăți naționale românilor și votarea de către Dieta din Cluj a unirii Transilvaniei cu Ungaria au dus la dezbinarea forțelor revoluționare române și ungare și la ridicarea țărănimii la lupta pentru rezolvarea problemei sociale și a celei naționale.”Ori izbim cu pumnul în pieptul furtunii, ori pierim”

La chemarea tulnicelor, moții pornesc la luptă avându-l în frunte pe Iancu. Au fost puse gărzi în Abrud, Roșia, Câmpeni. Împreună cu Simion Balint și A. Sever au ocupat zona Abrud-Câmpeni, căutând să înconjoare dușmanul care din 6 mai 1849 a intrat în Abrud. Organizează lupta prin atac repetat. Alături de moți au luptat femeile, stâncile și copacii. Femeile din Bucium au acordat un mare ajutor luptătorilor rostogolind peste soldații din armata dușmană bolovani și copaci. Prin acțiunea eroică a moșilor conduși de Iancu dușmanii nu reușesc să ocupe zona munților Apuseni.

Între revoluționarii din Țările Române au existat strânse relații prin scrisori și convorbiri directe. N. Bălcescu a mers la Câmpeni și a discutat cu Avram Iancu privind noua situație care impunea realizarea înțelegerii între revoluționarii români și maghiari care să lupte împotriva dușmanului comun imperiului Habsburgic. Convorbiri asemănătoare au avut loc între N. Bălcescu și revoluționarii ardeleni la Abrud și Zlatna. Aceste convorbiri au dus ca la 14 iulie 1849 să se semneze actul de pacificare cu Kossuth, dar a fost prea târziu.

Împărtaul Frantz Iosif a cerut sprijin armatelor ruse pentru a înfrânge revoluția. La 13 august 1849 revoluționarii maghiari au capitulat la Șiria.

Avram Iancu a suferit în închisorile de la Alba Iulia și Sibiu multe umilințe, bătaii, dureri care s-au adăugat neîmplinirilor pe care le-au suferit poporul. Din „Craiul falnic a devenit Regele Lear al durerii”. Eu nu sunt Iancu, eu sunt umbra lui... Iancu a murit demult, singur” spunea el.

Profesor Coman Stanca
Scoala cu clasele I-VIII Boian

AVRAM IANCU SI TRAGEDIA DESTINULUI SĂU

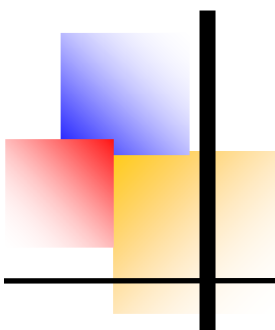

Numit de Vasile Goldiș (1) „, suflet fără prihană, mucenic al suferinței, erou nebiruit, jertfelnic prea bogat al dorului nostru de libertate și dreptate”, Avram Iancu a rămas în conștiința poporului român ca fiind acel „ Crai al munților”, în care contextul revoluției de la 1848, a transformat Munții Apuseni într-o fortăreață și a învins oștirile nemeșimii maghiare.

Născut la vremea cireșelor, în 1824, la Vidra, ca fiu al unor țărani înstăriți, Iancu a studiat dreptul la Cluj, iar în martie 1848 a primit diploma de avocat. Nu a ajuns însă practice vreodată această profesie în liniște și pace în vreun barou, într-un târg ori oraș al Ardealului, pentru că, lumea în schimbare, zorii revoluției și destinul său, l-au obligat să se dăruie cu toată ființa sa, idealului sfânt al eliberării neamului românesc.

Sosit la Blaj în ziua de 2-14 mai 1848, în fruntea a 10000 de moți organizați în cete și disciplinați militarmente, Avram Iancu s-a adresat mulțimii cuvântând: „, Hristos a Înviat! Libertatea a Înviat!”, iar apoi a tălmăcit în graiul poporului său discursurile savante ale adunării: „... suntem mulți ca cucuruzul brazilor, suntem mulți și tari că Dumnezeu este cu noi!” (2)

A urmat apoi tumultoasa vară revoluționară, epopeea apărării Munților Apuseni transformați în cetate și deșartele promisiuni imperiale. Tributul plătit a fost însă mai scump decât toate dările împărătești: pieriseră, în timpul luptelor și ale represaliilor peste 40000 de români, din care tot al patrulea era cap de familie. O suferință fără margini, mai puțin rostită și mai mult înecată în jale și în plâns, stăruia la sfârșitul anului 1849, în satele Ardealului românesc. Bătrânii își plâneau fiii, femeile își plâneau bărbații, mamele își plâneau copiii. Munții, în flăcări odinioară, stăteau învăluți în doliu, iar „, pomenirile morților” erau fără număr. Libertatea scump plătită cu viața, însemna în lumea satelor, nu numai sacrificiul Suprem, ci și o trăire

Eroică ce nu putea fi dată uitării. Avram Iancu a fost de față la multe din aceste pomeniri care s-au făcut în Apusenii, și toate l-au zguduit profund și l-au și îndârjit. (3)

Zadarnic însă...căci lovitura de grație provocată de deziluziile promisiunilor imperiale, urma să-i fie fatală. Mitul bunului împărat s-a spulberat în 1851, în urma celor două călătorii la Viena, în timp ce moșii lui erau apăsați de aceleași vechi necazuri și nedreptăți, precum și altele noi, apărute între timp.

În acest context, a avut loc, în iulie 1852, vizita în Munții Apusenii a împăratului Franz Iosef, dar întâlnirea dintre împărat și „Crai” a fost ratată, iar în august 1852, a avut loc arestarea, ce s-a dovedit a fi criminală, căci, întors în toamna aceluiași an, în Vidra natală, Iancu „avea nervii zdruncinați, voința paralizată și ochii învăluiți în ceață”. (4)

Astfel, cel numit de Eminescu „împăratul codrilor bătrâni și al munților suri” a devenit umbra lui Iancu. O umbră însoțită de un fluier de cireș care străbătea în lung și-n lat Apusenii și se stinge sub streășina covrigarului Ioan Stupina, în dimineața zilei de 10 septembrie 1872.

Au rămas însă faptele, zbuciumul și testamentul: „Unica mea voință”. „Unicul Dor al vieții mele fiind ca să-mi văd națiunea mea fericită”(5). Sunt cuvintele lui Iancu, dar destinul Iancului reprezintă o adevărată crucificare, iar Apusenii, Golgota neamului românesc.

Prof. Dr. Denisa Legenda

Colegiul Tehnic „Victor Ungureanu” Câmpia Turzii

MISTERELE ABDICĂRII LUI CUZA

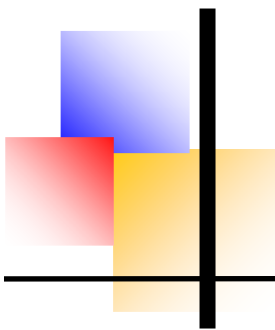
„Prin înălțarea ta pe tronul lui Ștefan cel Mare, s-a înălțat însăși naționalitatea română... Alegându-te pe tine domn, am voit să arătăm lumii ceea ce toată țara voiește: la legi nouă, om nou. O, Doamne, mare și frumoasă îți este misia! Constituția din 7 august ne însemnează o epocă nouă și Măria ta ești chemat să o deschizi! Fii dar omul epocii: fă ca legea să fie tare, iar tu, Măria ta, ca domn, fii bun, fii blând; fii bun mai ales pentru acei pentru care mai toți domnii trecuți au fost nepăsători sau răi. [...] Jurechea ta fie pururea deschisă la adevăr și închisă la minicună și la lingușire. Porți un frumos și scump nume, numele lui Alexandru cel Bun. Să trăiești mulți ani ca și dânsul; să domnești ca și dânsul!”

Din discursul rostit de M. Kogălniceanu la 5 ianuarie 1859

Greu de găsit în întreaga istorie națională un episod la fel de controversat și înconjurat de mister precum abdicarea forțată a primului lider modern de etnie pur românească. Modul în care s-au precipitat și desfășurat faptele ridică interesante întrebări: Cum ar fi evoluat statul român dacă Domnul Unirii rămânea pe tron și consolida probabil un regat? Care sunt adevăratele motive pentru care domnitorul a abdicat?

Fascinanta personalitate a lui Alexandru Ioan Cuza a marcat secolele al XIX-lea și al XX-lea, cum puțini conducători români au reușit s-o facă. Doar șapte ani de domnie se înscriu în Cartea neamului. Dar ce ani! Ani de "ardere a etapelor", de smulgere a României din sistemul care o ținea la periferia Europei, ani de occidentalizare, de creare a structurilor unei țări moderne, cu germenii democrației dați unui pământ ce tânjea după atenție și dragoste.

A plătit cei șapte ani de glorie cu alți șapte de surghiun la care s-a autocondamnat, pentru a nu-și pune opera în pericol, chiar dacă, asemeni șarpelui biblic, diplomați ai Europei au încercat să-l tenteze cu revenirea pe tron, dar în spatele unor arme străine.

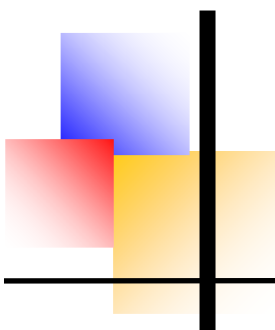
Comploturile organizate de personajele conservatoare și reacționare față de proiectele domnitorului se acutizează în asemenea grad încât Cuza este obligat să abdice. Totul a fost făcut într-o asemenea grabă umiltoare încât domnitorul este forțat să abdice semnând decretul de abdicare direct pe spina unui ofițer... Dramaticul act a avut loc la ora 5 dimineața în noaptea de 10/22 spre 11/23 februarie 1866, după care A.I. Cuza a fost obligat să se îmbrace în haine civile și a fost scos din palat, printre două rânduri de soldați care primiseră ordin strict să stea întorși cu spatele pentru a nu-l vedea pe fostul domn. Cuza nu se opune, deși avea pistoalele la îndemână, și când grupul de ofițeri, cu revolvere în mâini, îi cer să abdice și-i prezintă documentul respectiv, el îl iscălește, pe spatele unui dintre complotiști – capitanul Pilat. Acest decret avea următorul cuprins: “ Noi Alexandru Ioan I, conform dorinței națiunii, depun astăzi 11/23 februarie 1866 cărna guvernului în mâna unei locotenenți domnești și a ministerului ales de popor “.

Atât de mari erau temerile complotiștilor în privința unei eventuale reacții violente a soldaților, cu toții fii de țărani împrăștiți de Cuza... La adăpostul complice al întunericului, domnitorul proaspăt mazilit a fost urcat într-o trăsură cu geamuri negre și transportat urgent la casa unui anume Constantin Cocârlan din Piața Sfântul Gheorghe din București. În trăsură a fost acompaniat de căpitanul Costiescu din grupul complotiștilor. În paranteză spus, merită menționat faptul că toate forțele politice de atunci s-au raliat, împotrivindu-se lui Cuza din cauza reformelor acestuia care loveau și în interesele financiare ale politicianilor. Primii care au participat la complot au fost liberalii care, ulterior, s-au aliat cu conservatorii acuzându-l pe Cuza că vrea să instituie un regim dictatorial. Așa s-a născut "Monstruoasa Coaliție". Complotiștii au atras de partea lor o parte din armata română reprezentată de colonelul Haralambie și maiorul Lecca.

Cuza, omul care crease România, scosese din robie țărănimea și bisericile, ctitorise universități la Iași și București și introdusese marile reforme europene, pleca din țară hulit și păzit ca un tâlhar.

Oricât de ciudat sau greu de crezut ar părea, abdicarea forțată a lui Cuza are strânsă legătură cu alegerea sa ca Domnitor ale celor două provincii românești.

Conform istoricului Stan Apostol, Cuza nu ar fi primit drept de domnie permanent sau succesiune filială la tron, colonelul primind doar un mandat imperativ, misiunea sa fiind aceea de a înfăptui Unirea plus câteva reforme în favoarea modernizării principatelor. Totul trebuia să aibă concursul și acceptul celorlalte puteri ale statului, după care A.I. Cuza ar fi trebuit să cedeze de bunăvoie tronul unui domnitor străin.

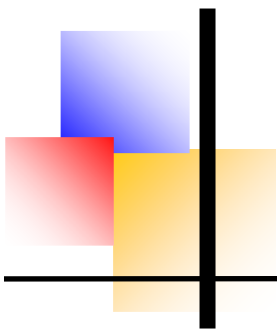
De altfel, aproape toate forțele politice ale vremii doreau împăământinirea unei dinastii străine, chestiunea în sine reprezentând una dintre cele 4 dispoziții finale ale programului de guvernare națională adoptat în octombrie 1857 la Adunările ad-hoc de la Iași și București. Soluția aducerii unui prinț străin era la mare modă în Europa, în special în Balcani. Conștient de regimul provizoriu al domniei sale, Cuza în persoana declarase în câteva rânduri (ultima dată la 5 decembrie 1865 în Parlament) căăeste gata să se retragă de la tron în favoarea unui prinț străin. Ce trebuie reținut este că A.I. Cuza a fost provocat de nenumărate ori în timpul domniei sale. Marii săi dușmani din partea familiilor de boieri fanarioți și anti-unioniști, au complotat împotriva sa încă din prima săptămână de domnie. În fața intervențiilor și uneltirilor dușmanilor săi, Domnitorul a fost obligat să instaureze un regim autoritar care a dus în cele din urmă la scăderea prestigiului său în rândul opiniei publice.

Reformele sale i-au infuriat pe marii moșieri care, cu toate că erau masoni colegi de lojă cu domnitorul, s-au pornit împotriva sa. Dar, probabil, cea mai grea lovitură a venit din partea unuia dintre cei mai buni spioni în serviciu românesc. Este vorba de agentul Cezar Librecht, de origine belgiană, pe care Cuza îl numise șef al telegrafului român, dându-i astfel posibilitatea de a intercepta informații interne și externe. Problema a apărut în momentul în care Librecht a fost delegat de Cuza să-l urmărească pe Mihail Kogălniceanu în timpul călătoriei acestuia în Oltenia. Fire dublicitară și invidios pe Kogălniceanu, Librecht adăuga de la sine fapte și acuze la adresa lui Kogălniceanu. Spre satisfacția familiilor boierești din opoziție, Librecht a produs astfel o disensiune de proporții între Cuza și primul său ministru. Domnitorul era pentru prima dată singur, lipsit de aliați. Restul, după cum spune o expresie celebră, este Istorie...

Însă ultimele sale gânduri, înainte să ia drumul exilului Cuza le-a adresat României :

“Să dea Dumnezeu să-i meargă țării mai bine fără mine decât cu mine. Să trăiască România!”

Exilul lui Cuza a fost marcat de tristețe și boală. Fostul domnitor suferea de astm, avea probleme reumatice și probleme cu ficatul. Soția sa Elena a dat dovada unui atașament ieșit din comun și i-a stat alături până la sfârșitul vieții.

Din 3/15 mai 1873 inima făuritorului României a încetat să mai bată. Era la Heidelberg, unde sosise cu copiii pentru studii. Adus la Ruginoasa, a fost îngropat cu onoruri naționale (29 mai 1873), dar ele veneau prea târziu pentru marele om distrus sufletește. Mai târziu osemintele marelui domnitor au fost depuse în Biserica Trei Ierarhi, din Iași.

Judecata asupra vieții și operei lui Alexandru Ioan Cuza se poate face astăzi fără ură sau părtinire. A pierit ura celor loviți de marile reforme din timpul domniei lui, s-au potolit patimile; nu este nevoie nici de părtinire, caci faptele vorbesc de la sine și-i proclamă meritele.

În 1881, la 25 mai Zoe Sturdza, sora lui Costache Negri, afirma: *”Principele Cuza va avea întotdeauna o pagină stralucitoare în istoria țării sale. Căci dacă omul a avut slăbiciuni inerente sărmanei noastre naturi umane, suveranul a fost întotdeauna integru și pătruns de cel mai mare patriotism”*.

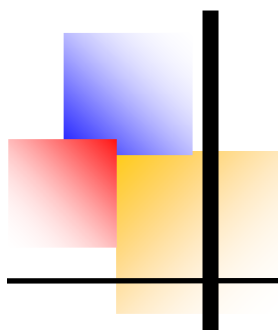
Ne însușim această judecată și adaugăm că patriotismul nu numai că i-a arătat, teoretic lui Cuza, măsurile ce trebuiau luate spre ridicarea nivelului material, politic și cultural al poporului, dar i-au dat și puterea sufletească necesară pentru a decide și pune în practică aceste măsuri, luptând împotriva unei opoziții îndârjite și asumându-și riscurile unei asemenea acțiuni. Cuza a fost, în fond, un mare revoluționar al poporului român; a urmărit statornic îndeplinirea programului revoluției de la 1848 și a contribuit în chip esențial la îndeplinirea unor puncte importante ale acestui program.

Alexandru Ioan Cuza a simbolizat *„Renașterea României”* și *„conștiința națională”*, că *„și-a ținut întotdeauna cuvântul”*, că *era gata a-și sacrifica tronul, persoana sa, numai să-și apere țara de orice pericol*”, că *numele lui e binecuvântat de „trei milioane de locuitori pe care i-a făcut cetățeni.”* Credinciosul său sfetnic (Mihail Kogălniceanu) a afirmat că *„nu greșalele lui l-au răsturnat (pe Cuza), ci faptele (lui) cele mari.”* Aceste fapte mari *„sunt nepieritoare”*, ele *„opresc chiar moartea.”* **Alexandru Ioan I nu poate să moară; o dovedesc „lacrimile unui popor întreg, lacrimi ce se varsă de oriunde se vorbește românește... Veșnica lui amintire... nu se va șterge din inimile noastre și ale fiilor noștri; și cât va avea țara aceasta o istorie, cea mai frumoasă pagină... va fi aceea a lui Alexandru Ioan I.”**

Alina Spermezan, clasa a XI-a L1

Prof.coord. Cristina Șopterean

Colegiul Tehnic „Victor Ungureanu” Câmpia Turzii

24 IANUARIE ZIUA UNIRII LA CÂMPIA TURZII

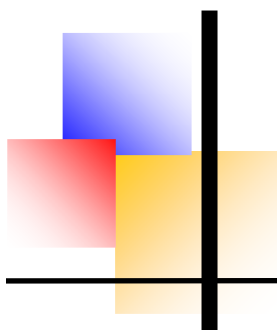
“În ianuarie, când se rup și cad abrupt zăpezile sărbătorim, un neam întreg, înălțarea celor mai mari bărbați ai Moldovei și Munteniei, care au săvârșit Unirea. Actul acesta, fundamental în istoria României, deschizându-se în arc bogat spre secolele de mărire, are sângele tuturor, atârnat pe toate viețile de om de pe acest pământ numai al nostru...de la începuturile sale de dreptate și de luptă, duse de 2000 de ani, cu credință...”

În 1859, Adunarea Electivă a Țării Românești s-a pronunțat pentru alegerea ca domn a lui Alexandru Ioan Cuza, realizând astfel Unirea Țării Românești cu Moldova. Actul Unirii dintre cele două Principate Române a creat fundamentul statului pe care îl avem astăzi.

În urmă cu 151 de ani, aspirația unității naționale vibra în întreg spațiul românesc, ca o poruncă a istoriei noastre zbuciumate, ca un îndemn ce venea din sentimentul viu al unității noastre de obârșie și de limbă, de cultură și istorie, din conștiința națională de expresie modernă, făurită pe temeiul legăturilor culturale și politico-economice statornicite de-a lungul veacurilor între cele trei state românești.

Cronicarii au relevat pecetea Romei și a latinității asupra limbii și obiceiurilor noastre, sădind în sufletul poporului convingerea că toți “de la Râm ne tragem”. Marii noștri voievozi și-au dat mâna de atâtea ori pentru a înfrunta valurile potrivnice ale istoriei, înțelegând că unirea este cheazășia păstrării ființei noastre pe glia străbună.

Pentru dreptul la identitate și unitate națională s-au jertfit Constantin Brâncoveanu și Tudor Vladimirescu, pentru idealul emancipării sociale și naționale au luptat cu însuflețire revoluționarii de la 1848, dintre care cei mai mulți au devenit artizanii Unirii pe care o sărbătorim astăzi. Cunoscutul îndemn al poetului - “*Vin’ la Milcov, cu grăbire / Să-l secăm dintr-o sorbire!*” – avea ca temei unitatea de cuget și simțire a neamului românesc, existența sa neîntreruptă în vatra rotundă a vechii Dacii. Unirea a fost posibilă datorită pilduitoarei convergențe de interese și aspirații dintre popor și marii bărbați ai neamului, fapt care a determinat dubla alegere, la 5 și 24 ianuarie 1859, a lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al celor două Principate. Însuflețită de militanții unioniști – în frunte cu Vasile Alecsandri, Mihail Kogălniceanu, Costache Negri, Dimitrie Bolintineanu, Alexandru Ioan Cuza, Alecu Russo, Ion I. Brătianu și mulți alții -, ideea unirii a avut un puternic suport emoțional în toate categoriile sociale. Exprimând acest sentiment obștesc, Mihail Kogălniceanu a făcut, alături de alți fruntași ai vremii, o pledoarie convingătoare pentru Unire, afirmând în

a Moldovei: *“Dorința cea mai mare, cea mai generală, aceea hrănită de toate generațiile trecute, aceea care este sufletul generației actuale, aceea care, împlinită, va face fericirea generațiilor viitoare, este Unirea Principatelor într-un singur stat, o unire care este firească, legiuită și neaparată”.*

Semnificația zilei de 24 Ianuarie, a fost însă uitată sau deformată de mai multe zeci de ani. Pentru a nu lăsa însă istoria să se răsufle în aripile reci ale veacului, noi, românii generația de astăzi, tot ce avem de făcut este “să ne uităm în trecut pentru a înțelege prezentul și a pregăti viitorul.”

Aniversarea a 151 de ani de la Unirea Principatelor Române s-a celebrat și la Câmpia Turzii într-un cadru festiv. Nici în acest an locuitorii municipiului nu au uitat de această zi importantă pentru toți românii. Noi suntem “o samă de patrioți”, care își iubesc neamul și istoria.

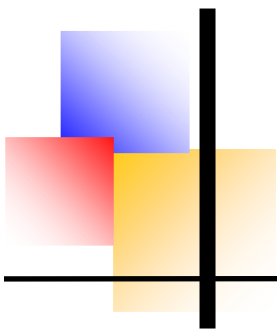
La Câmpia Turzii, ziua Unirii s-a sărbătorit în Sala Mică a Casei de Cultură “Ionel Floașiu”, unde au răsunat versuri și cântece patriotice, grație unei manifestări organizate de către autorități, Casa de Cultură, Biblioteca Municipală și liceele din oraș.

La acest eveniment important au participat atât funcționari ai Primăriei cât și funcționari publici, elevi și totodată oamenii de rând, locuitori ai orașului.

În cadrul unei mese rotunde, domnul consilier prof. Ioan Tulai, domnul Ioan Todea, președintele Societății Culturale „Avram Iancu” și domnul profesor Petre Din, au ținut să sublinieze, importanța zilei de 24 Ianuarie, astfel făcând apel la generația tânără, de a nu uita momentele importante ale istoriei românilor.

Aniversarea a 151 de ani de la „Unire Mică” a găzduit și un deosebit moment dramatic, o piesă de teatru intitulată “Să ne amintim de 24 ianuarie”, în care protagoniștii au fost elevii clasei a XI-a L1, de la Colegiului Tehnic “Victor Ungurean” sub îndrumarea doamnei bibliotecar Goia Cristina și a doamnei profesor de istorie Sopterean Cristina. Această scenetă a ilustrat o mică secvență din istoria românilor din perioada alegerii și a domniei lui Alexandru Ioan Cuza. Locuitorii Câmpiei Turzii au avut ocazia să pătrundă și să ia parte la discuțiile care au avut loc la o șezătoare unde au fost elogiaste momente din acele vremuri, iar, mai apoi au fost martori la niște scene deosebite, unde protagoniști au fost Alexandru Ioan Cuza și Moș Ioan Roată împreună cu boierii. Aceste momente magice au reamintit încă o dată, dacă mai era cazul, semnificația și importanța zilei de 24 ianuarie când s-a format „România Dodoloață” prin unire a Principatelor Române, Moldova și Țara Românească.

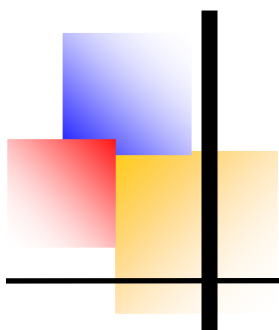

Acest moment dramatic a reamintit românilor ceea ce domnitorul Cuza și-a dorit și până la urmă s-a și îndeplinit după spusele dânsului: ”V-am zis că ea (Unirea) va fi precum România o va dori și o va simți”. Vorbele domnitorului au răsunat atunci, dar și acum după atâtea veacuri. Nici chiar după 151 de ani de la Unire praful nu acoperă paginile vechi și îngălbenite ale istoriei.

Fascinanta personalitate a lui Alexandru Ioan Cuza a marcat secolele XIX și XX cum puțini conducători români au reușit să o facă. Doar șapte ani de domnie se înscriu în Cartea neamului. Dar ce ani! Ani de "ardere a etapelor", de smulgere a României din sistemul care o ținea la periferia Europei, ani de occidentalizare, de creare a structurilor unei țări moderne, cu germenii democrației dați unui pământ ce tânjea după atenție și dragoste.

În 1881, la 25 mai Zoe Sturdza, sora lui Costache Negri, afirma: ”*Principele Cuza va avea întotdeauna o pagină stralucitoare în istoria țării sale. Căci dacă omul a avut slăbiciuni inerente sărmanei noastre naturi umane, suveranul a fost întotdeauna integru și pătruns de cel mai mare patriotism* ”. **“Să dea Dumnezeu să-i meargă țării mai bine fără mine decât cu mine. Să trăiască România!”**

Judecata asupra vieții și operei lui Alexandru Ioan Cuza se poate face astăzi fără ură sau părtinire. A pierit ura celor loviți de marile reforme din timpul domniei lui, s-au potolit patimile; nu este nevoie nici de părtinire, căci faptele vorbesc de la sine și-i proclamă meritele.

Programul artistic a continuat cu elevii Liceului Teoretic “Pavel Dan”, care alături de doamna profesor Mariana Soporan au interpretat cântece patriotice nemuritoare.

Această manifestare a fost și o interesantă “lecție de istorie” în care la fel elevii au prezentat lucrări în Power Point, referate, poezii, dezbateri, etc. tot pe tema Unirii Principatelor Române.

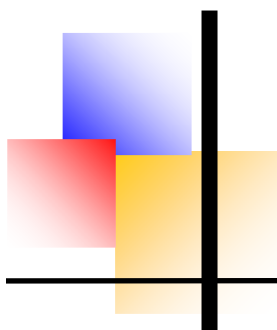
În încheierea manifestărilor participanții au încins o horă impresionantă, în fața Casei de Cultură a municipiului, în acompaniamentul fanfarei Promenada. În horă au intrat toți românii care își iubesc patria și istoria, cei care sunt mândri de originea lor și își cinstesc țara. Acordurile melodiei specifice “Hora Unirii” au răsunat în întreg orașul și au îndemnat locuitorii să intre în horă, indiferent de vârstă, poziție socială, etc. La fel ca și versurile cântecului celebru, românii au fost invitați cu mic cu mare să „dea mână cu mână”, fiind conștienți că “unde-s doi puterea crește /și dușmanul nu sporește”, deoarece ”unirea brațelor măresc averile poporului și asigură apărarea lui”.

Conform spuselor marelui om politic Dimitrie C.Brătianu “Unirea e singura temelie statornică a edificiului viitorului nostru; fără dânsa, ce se va clădi, va fi clădit pe nisip”. Un alt citat celebru: “Unirea adevărată trebuie să reziste în fața tuturor dificultăților fără să se destrame”. În concluzie cel mai înțelept sfat este să fim mereu uniți, să avem pururi credință la fel cum spune un celebru proverb “prin credință în unire, prin unire în dorință”.

Șipoș Mihaela Maria, clasa a XI a L 1
Colegiul Tehnic “Victor Ungurean Câmpia Turzii
Coordonator: bibliotecar Goia Cristina Antonia

LEGISLAȚIA ȘCOLARĂ ÎN PERIOADA DUALISMULUI AUSTRO-UNGAR

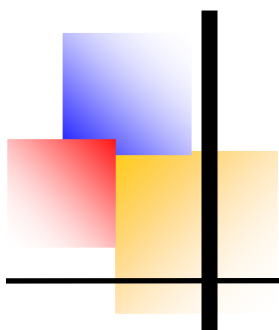
Pentru românii transilvăneni învățământul confesional a constituit unul din mijloacele principale pentru cultivarea tradițiilor și a limbii române, pentru ridicarea culturii românești, pentru impulsionearea luptei de emancipare socială și națională.

Perioada dualismului austro-ungar (1867-1918) este perioada în care pentru a-și putea trimite copii la școală, românii transilvăneni în frunte cu preoții parohiilor și cu intelectualii locali au trebuit să-și unească eforturile materiale pentru a-și putea construi edificii școlare, pentru a dota aceste școli cu mobilier, rechizite, manuale și pentru a-și plăti învățătorii, formați la școli normale confesionale. Toate acestea au fost realizate prin forțe proprii, fără nici un ajutor din partea statului.

Perioada dualismului se remarcă prin legislația pusă în vigoare de guvernele maghiare. Reforma școlară va începe cu legea XXXVIII/1868, propusă de ministrul Iosif Eotvos, lege care demonstrează că statul asupritor nu s-a preocupat de înființarea și organizarea școlilor, însă și-a asigurat controlul sever asupra conținutului învățământului.

Legea prevedea ca învățământul elementar să fie obligatoriu. Părinții care nu-și lăsau copii la școală din diferite motive erau pedepsiți. Durata școlii elementare sau populare era de 6 ani. Unii elevi puteau termina 4 ani de școală elementară și apoi să urmeze o școală civilă sau medie. Dreptul de a înființa școli îl avea, potrivit legii, statul, confesiunile religioase, asociațiile, persoanele publice sau private. Limba de predare era cea preferată de persoana sau instituția ce înființa școala iar limba maghiară era obiect obligatoriu de studiu.

O mână de ajutor va întinde învățământului românesc Mitropolia ortodoxă de la Sibiu, care sub îndrumarea lui Andrei Șaguna va elabora *Statutul organic al Bisericii ortodoxe* în care va reglementa modul de funcționare a școlilor confesionale în concordanță cu prevederile Legii XXXVIII/1868. Conform Statutului, școlile populare confesionale cu predare în limba română, sunt înființate și susținute de către Biserică, aceasta stabilind și planul de învățământ, metodele de predare și manualele folosite. Comuna era cea care alegea învățătorii care erau apoi confirmați de Consistoriu arhiepiscopal și de către Ministerul Învățământului. Era desemnat și un inspector școlar care verifica dacă localul școlii corespundea cerințelor legii. Prevederile acestei legi generale vor rămâne în vigoare până în 1918. Anul 1876 va aduce o nouă lege pentru învățământ, care va dovedi tendința statului de a pătrunde în viața românească. Legea XXVIII/1876 considera că inspectorul școlar regesc trebuia să verifice planurile de învățământ iar manualele școlare trebuiau să fie aprobate de către guvern.

Legea împuternicea inspectorii să propună înlocuirea școlilor confesionale necorespunzătoare cu o școală comunală de stat, cu limba de predare maghiară.

Prima lege Trefort XVIII/1879 va continua politica aplicată de guvernele de la Budapesta, o politică ce tindea spre maghiarizarea treptată a românilor și a altor minorități oprimate. Legea va știrbi dreptul confesiunilor de a dispune liber în privința sistemului și metodei de instrucție, introducând limba maghiară ca limbă obligatorie, cât și dreptul confesiunilor de a-și alege liber învățătorul, acestea fiind constrânse ” ca să-și aleagă numai astfel de învățători care sunt în stare a propune cu succes limba maghiară”. Pentru învățătorii care nu cunosc limba maghiară se vor face cursuri de vară pentru însușirea acestei limbi, iar cei care în termen de 4 ani de la promovarea legii nu obțineau rezultate bune erau destituiți.

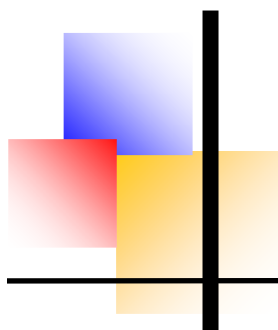
A doua lege Trefort,XXX/1883, numită de către români și a treia lege de maghiarizare, promovează printre altele limba maghiară drept obiect de studiu obligatoriu și în școlile medii. Școlile care nu puteau fi susținute de confesiuni, conform legii primeau ajutor de la stat. Dacă statul contribuia cu jumătate din suma necesară pentru susținerea școlii, școala respectivă intra sub autoritatea Ministerului iar limba maghiară se impunea ca limbă principală.

Începutul secolului nu va aduce o ameliorare a situației învățământului românesc. Acum va fi promulgată legea XXVII/1907, numită și Legea Apponyi, despre care marele istoric român Nicolae Iorga spunea că „trebuia sa fie căușul din gură pentru organismul național românesc de supt Coroana Sfântului Ștefan”. Prin această lege se urmărea desființarea școlilor confesionale românești, sârbești, slovace, care urmau să fie înlocuite cu școli de stat cu limba de predare maghiară. Intențiile de deznaționalizare a școlilor nemaghiare rezultă și din scopul fixat școlii populare prin lege.”Fiecare școală și fiecare învățător fără considerare de caracterul școlii și de împrejurarea că beneficiază de ajutor de stat sau ba, se îndatorează a dezvolta și întări în sufletul elevilor spiritul de alipire către patria maghiară și conștiința apartinerii la națiunea maghiară precum și modul de gândire religios moral.”

Legile școlare și-au propus ca scop desființarea școlilor românești din Transilvania. Prin ele se ilustrează tendințele hegemonice ale statului maghiar și politica de maghiarizare forțată ce va deveni politică de stat

Prof. Duca Teodora

Scoala cu clasele I-VIII Triteni de Sus

FILE DE ISTORIE LOCALĂ CÂMPIA TURZII- ORAȘUL MEU

Continuam incursiunea in istoria orasului, aducand in atentia dumneavoastra de aceasta data, invatamantul romanesc si scolile din Campia Turzii.

Parte integranta a istorie orasului, invatamantul este deopotriva expresia istoriei culturale si sociale a Campiei Turzii.

Invatamantul public romanesc pe aceste meleaguri isi are inceputurile inca in epoca feudala, cand apare **“imbracat in haina confesionalismului”**. Scolile elementare romanesti din Transilvania istorica sunt legate nemijlocit de biserica.

Inceputurile unei forme organizate de invatamant la Ghiris, cu atat mai putin la Sancrai, nu pot fi deocamdata stabilite cu exactitate.

Prima atestare documentara cunoscuta pana in prezent a existentei scolii romanesti la Ghiris dateaza din primavara anului 1838 si o datoram omului de cultura Stefan Moldovan. Se stie despre aceasta scoala ca era confesionala, dascal fiind un slujitor al bisericii.

Anul 1879 reprezinta pentru Ghiris un reviriment in viata scolii romanesti, obstea enoriasilor Bisericii Greco-Catolice hotarand sa ridice in mijlocul satului o scoala “din piatra” pe cheltuiala proprie.

Aceasta a fost școala confesionala, Greco-catolica **Prima școală românească din Câmpia Turzii** (strada Avram Iancu nr. 8, azi Dispensarul Anti-TBC al Policlinicii), înscrisă pe lista Monumentelor Istorice ale județului Cluj elaborată de Ministerul Culturii si Cultelor din România în anul 2004.

Pe placa comemorativă încastrată pe frontispiciul școlii , se prezintă următorul text:

ȘCOL'A ROMANA

Scoala romana

GR. CAT. 1879 SEPT. 20 STN

Greco-catolica, 20 septembrie, 1878 STN

VENIȚI FIILORU, ASCULTAȚI

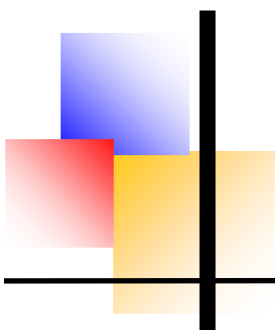
Veniti fiilor, ascultati-ma !

ME ! FRICA D-LUI VE VOIU INVE-

Frica domnului va voiu invata.

TIA PS.XXX.11.

Psalm 30, vers 11.

In anul 1880, in localitatea Ghiris, la “scoala de piatra” erau 46 scolari, avand “docente” pe Ioan Covrig, in timp ce in Sancrai, la “scoala de piatra”, existau 31 de scolari, “docente” fiind Ion Ardeleanu.

Continutul vechiului invatamant popular era limitat, avand drept scop deprinderea copiilor cu cititul, scrisul si socotitul, invatarea catorva obiecte traditionale si a celor de natura religioasa. Pe langa obiectele predate in limba romana, figura studiul obligatoriu al limbii maghiare.

Scoala Romana din Ghiris a functionat tot timpul cu un singur invatator, care predă la toate cele sase clase deodata, intr-o singura sala.

Director al scolii confesionale era preotul local, care se ocupa si de catehizarea scolarii. Scoala precum si invatatorul, se afla sub o dubla subordonare: a organismelor bisericești ai a statului care efectua o suprinspectie, prin inspectoratul scolar.

La inceputul anului scolar 1919-1920 Scoala Romana Confesionala se transforma in Scoala Primara de Stat si isi muta sediul in localul Scolii Primare de Stat Maghiare, local care trece in proprietatea statului roman in vara anului 1919.

In anul scolar 1919-1920, Scoala Primara de Stat Romana din Ghiris a functionat dupa vechiul sistem de invatamant, austro-ungar, respective curs de 6 ani “de toate zilele”, urmat de curs “de repetitie” de 3 ani.

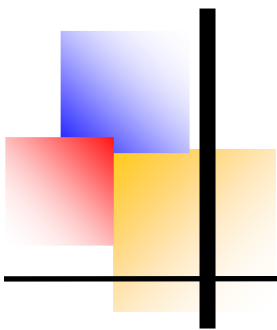
Aplicarea reformei invatamantului din 3 august 1948 marcheaza o noua etapa in istoria scolii din Campia Turzii. Scoala elementara a fost impartita in doua cicluri: ciclul I, cu clasele I-IV si ciclul II, cu clasele V-VII.

Un deosebit eveniment in istoria invatamantului din Campia Turzii l-a constituit infiintarea Gimnaziului Unic si inceperea activitatii acestuia la 5 noiembrie 1945, fapt ce reprezenta momentul inaugural al invatamantului secundar in localitate.

Haideti sa vedem care este istoria scolilor din oras.

SCOALA “MIHAI VITEAZUL”

In anul 1972 a fost construita o noua scoala amplasata chiar in complexul de locuinte, pe strada George Baritiu, Scoala Generala numarul 1. Noul si modernul edificiu cu trei nivele avea initial 16 Sali de clasa. Dispunea si de un teren de sport amenajat in curtea scolii. “Presiunea” demografica din cartier a determinat in anul 1976 adaugarea unui nou corp de cladire cu 9 Sali de clasa.

In anul școlar 1979-1980 școala avea un efectiv total de 1210 elevi și 50 de cadre didactice, iar după numai un deceniu și jumătate, în anul 1994 numărul elevilor ajunsese la 1616 și 67 de cadre didactice.

La 1 iunie 1997, Școala Generală Nr.1 a primit denumirea de Școala “Mihai Viteazul”.

ȘCOALA “AVRAM IANCU”

În septembrie 1963, își deschide cursurile noua școală din Câmpia Turzii, când este inaugurată clădirea cu trei nivele, amplasată în cartierul “Centru”, pe strada Nouă. Se numea Școala Generală Nr.2 și avea spațiul de învățământ în 16 Sali de clasă, cu un număr total de 895 elevi și 33 cadre didactice. Este singura școală care a avut neîntrerupt secție maghiară.

Evoluția demografică face ca în anul școlar 1993-1994 instituția să aibă 29 de clase, cu un total de 787 elevi și 49 de cadre didactice.

Din data de 25 noiembrie 1995 instituția se va numi Școala “Avram Iancu”.

ȘCOALA “IULIU DEAC”

La 1 septembrie 1958 a luat ființă o nouă instituție de învățământ în Câmpia Turzii, în cartierul Sarat, Școala Elementară de 7 ani Nr.3. La început a funcționat într-o aripă a Școlii Profesionale “Industria Sarmei”. Din anul 1967 școala dispune de clădire proprie cu trei nivele și 16 sali de clasă pe strada Gheorghe Lazar în cartierul Sarat. În anul școlar 1979-1980 a funcționat cu 617 elevi și 26 de cadre didactice. În anul 1993-1994, numărul total al elevilor era de 369, cel al personalului didactic de 24.

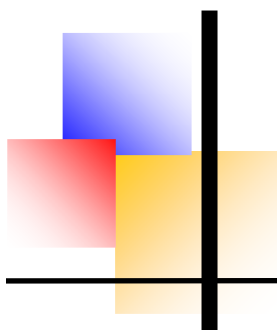
Din 2002 Școala Generală Nr.3 primește denumirea unui localnic matematician și se va numi Școala “Iuliu Deac”.

LICEUL TEORETIC “PAVEL DAN”

În toamna anului 1972, când Școala Generală Nr.1 s-a mutat în clădirea nouă din strada George Baritiu, în fostul local, în centrul orașului, se înființează Școala Generală Nr.5, cu clasele I-IV, care a funcționat ca atare până în anul 1977, când în urma modificărilor survenite în învățământ Liceul Real-Umanist a devenit școala generală cu denumirea de Școala Generală Nr.5. Edificiul, baza materială și cadrele didactice au fost moștenite de la vechiul liceu.

În toamna anului 1990 când se reînființează Liceul Teoretic, Școala Generală Nr.5 reîntră în componența acestuia.

De-a lungul existenței sale, instituția a purtat diferite denumiri. Astfel, la înființare, și în continuare

pana in anul scolar 1961-1962, s-a numit Scoala Medie Mixta, mai apoi, succesiv, primește numele de Scoala Medie, Liceul Nr.3, Liceul Campia Turzii, Liceul Real-Uman, respective Liceul Teoretic “Pavel Dan”.

Decretul presidential nr.191, din 12 iulie 1977, privind aprobarea rețelei liceelor, transforma acest important lacas de invatamant licel al orasului Campia Turzii, in scoala generala, ramanand cu efectivele de elevi de scoala generala pe care i-a avut, si cu anii III si IV de liceu curs de zi in lichidare, in timp ce liceul seral a fost mentinut pe mai departe.

In toamna anului 1990 este reinfiintat Liceul Teoretic care in aprilie 1992, adopta numele de Liceul Teoretic “Pavel Dan”, in memoria prozatorului nascut la Tritenii de Jos.

COLEGIUL TEHNIC “VICTOR UNGUREANU”, care de-a lungul timpului si-a schimbat denumirea din **Scoala de Ucenici “Industria Sarmei”**, **Scoala Profesionala**, **Liceul Industrial**, **Grupul Scolar Industrial Metalurgic**, este tratat intr-un articol separat.

Aceasta este pe scurt istoria invatamantului si a scolilor din Campia Turzii.

Putem sustine, fara teama de a gresi, ca invatamantul romanesc are o bogata traditie la Campia Turzii, si, prin slujitorii ei si-a pus amprenta asupra comunitatii.

bibliotecar Goia Cristina Antonia

Colegiul Tehnic “Victor Ungurean Câmpia Turzii

FILE DE ISTORIE

LA COLEGIUL TEHNIC „Victor Ungureanu” din CÂMPIA TURZII

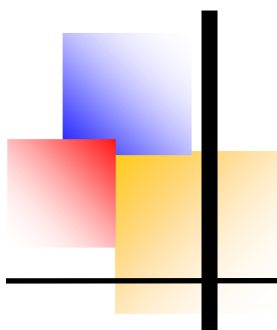
Publicația „Buletin de Studiu” din octombrie 1938, ne îndeamnă spre reflecție și aducere aminte prin intermediul articolului ”Formarea și specializarea inginerilor și conductorilor tehnici prin călătorii de studii” publicat de către d-nul ing. Ionel Floașiu, director al Societății „Industria Sârmei”, din care am spicuit următoarele:

„ Dacă utilajul, mașinile, uneltele și procedeele de lucru , materiile prime și auxiliare joacă un rol important în fabricațiune, apoi trebuie să accentuăm că și factorul-om joacă un rol tot atât de important, căci oricât s-ar perfecționa mașinile, totuși omul este acela care le manipulează și le dă viață.

În anul 1922 am înființat o școală de ucenici care a fost recunoscută de Stat, [...] care ne-a dat până azi peste 200 de lucrători specialiști, prolucrători și maeștri. Ucenicii sunt recrutați prin examene psihotehnice și sunt instruiți de inginerii și funcționarii fabriciei. Școala a dat rezultate excelente.

Conducătorii și inginerii tineri la intrarea în serviciu de cele mai multe ori trebuie să lucreze ca și lucrătorii și în tot cazul să facă practică timp de cel puțin un an. Numai după această practică primesc o împărțire definitivă de asistent la un oarecare atelier, urmând apoi ca după 2-3 ani să ajungă șefi de ateliere cu drept de conducere și responsabilitate.

După un timp de 2-3 ani, în care interval și-au însușit toate cele necesare conducerii de atelier și au devenit capabili de reforme și îmbunătățiri, obișnuim a-i trimite în călătorii de studii în străinătate.

Inginerul prin profesiunea lui este de obicei lagat toată viața lui de uzină. El lucrează în birou cu cifre și rigle de calcul, la masa de desen, afară în ateliere lângă mașini și lucrători, lângă cuptoare de oțel, în mine și cariere. Prin această ocupație a lui, el trăeste mai tăcut și izolat, mai retras de viața socială decât oricare alt profesionist. [...] o călătorie de studiu îl scoate din acest mediu restrâns, îi lărgeste orizontul, îl antrenează și-i dă puteri noi pentru continuarea muncii. Apoi el ajunge în contact cu mașini și metode noi mai perfecte, cu invenții noi, cu alți ingineri și lucrători. El este un om însetat, care după sleirea puterilor de acasă, se adăpă la un izvor nou și-și recâștigă noi puteri,..." am încheiat citatul.

În aceeași publicație d-nul ing. șef. Victor Ungureanu publica articolul „Metalografia microscopică în serviciul fabricării sârmelor de oțel cu rezistență înaltă” în care spunea, citez „În Institut fur Metallkunde din Berlin-Charlottenburg , [...] au organizat în Martie 1937 o serie de conferințe și lucrări practice de metalografie microscopică pentru ingineri. Scopul a fost prezentarea acestei științe tinere în lumina ultimelor cercetări, precum și demonstrarea tehnicei metalografice moderne. Am luat parte la aceste lucrări împreună cu alți 35 de ingineri...” .

Continuând istoria evoluției școlii de ucenici, în anul 1927 la cererea conducerii de atunci a uzinei, Ministerul Instrucției, Direcția de Învățământ Profesional prin ordinul 75613 a recunoscut școala ca unitate independentă.

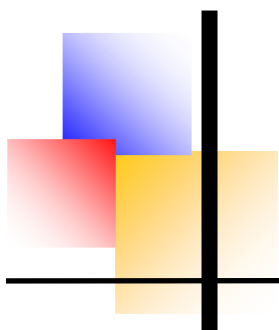
În iulie 1931 școala a trecut sub tutela Ministerului Muncii prin Ordinul 29536. Începând cu anul școlar 1948-1949 “Școala Profesională” trece sub îndrumarea și controlul Ministerului Metalurgiei.

Până în decembrie 1950, școala a funcționat în incinta întreprinderii, apoi s-a deschis spre folosință actuala clădire. La sfârșitul anului școlar 1951-1952 s-a înregistrat prima promoție masivă de muncitori calificați.

În anul 1955, școala ajunge sub tutela Ministerului Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini până în anul 1966, an în care școala profesională se transformă în “Grup Școlar” în cadrul căruia funcționa școala profesională, școala de maiștrii, cursuri de zi și seară, cu durata de pregătire de doi ani.

Anul școlar 1972-1973 aduce o nouă premieră: în conformitate cu Planul de școlarizare, aprobat de Ministerul Metalurgiei, Departamentul Învățământului, s-a înființat “Liceul Industrial” cu următoarele profiluri: automatizări și acționări, utilaje în industria metalurgică, termotehnica proceselor metalurgice.

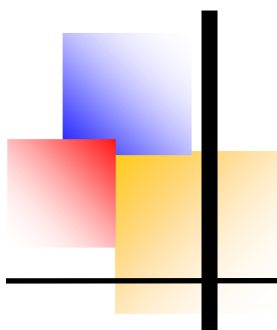

Din toamna anului 1990 școala noastră a funcționat sub titulatura de “Grup Școlar Industrial Metalurgic”, iar din anul 2000, fosta școală de ucenici, este Colegiul Tehnic „Victor Ungureanu” care pregătește tânăra generație în domenii de specializare cerute în acest moment pe piața muncii: electric, mecanică, construcții, instalații și lucrări publice, ind. textilă, economic-sevicii.

Astfel învățământul tehnic din Câmpia Turzii se poate lăuda cu o tradiție îndelungată și cu realizări deosebite în ceea ce privește pregătirea elevilor și a specialiștilor prin școala postliceală și de maiștri. Tradiția unui învățământ de calitate va continua prin noi, cei care astăzi ducem destinele acestei școli și sperăm ca urmașii noștri să fie, peste ani, mândri de noi așa cum suntem noi de cei care au învățat, predat sau au fost simpli funcționari ai școlii.

Ing. prof. Paula Ioana Bozdog
Colegiul Tehnic “Victor Ungurean Câmpia Turzii

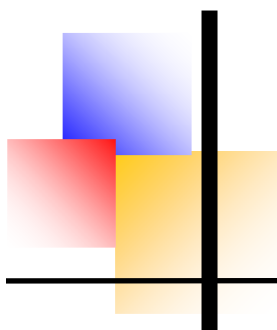

CERCUL DE ISTORIE

ΚΛΕΙΩ

Elevii de la Colegiul Tehnic „Victor Ungureanu” au posibilitatea de a face parte din structurile cercului de istorie „Clio”, de a-și forma deprinderile și aptitudinile de cercetare, dar și de a publica rezultatele lor într-o revistă de specialitate. Cercul de Istorie, constituit din 1 octombrie 2009, este cadrul principal al desfășurării activităților de cercetare atât a istoriei românilor, cât și teme din istoria universală. Participarea în cadrul Cercului este voluntară, deschisă elevilor care sunt pasionați de trecutul omenirii. Membrii lucrează pe teme alese de ei, sub coordonarea unui cadru didactic. Cercul este condus de un șef, ales prin vot deschis de către membrii săi și este coordonat de cadre didactice (prof. Cristina Șoptorean, prof. Denisa Legenda, bibliotecar Cristina Goia). Șeful organizează și prezidează ședințele de cerc. Din punct de vedere cronologic, temele de cercetare merg din antichitate până în perioada foarte recentă, acoperind domenii diverse, unele tradiționale, precum istoria politică, socială, economică, sau de științe auxiliare, altele noi și inovatoare, precum aspecte de viața religioasă, istoria artei și istoriografie, încercând să adopte sugestii din sociologie, antropologie sau științe politice. Se abordează preponderent subiecte de istorie a românilor, însă nu lipsesc nici preocupările de istorie universală. Lucrările Cercului se desfășoară în timpul ambelor semestre ale anului școlar, constând din ședințe de aproximativ o oră, organizate aproape regulat, lunar și anunțate prin postarea de afișe. În cadrul întâlnirilor, membrii Cercului prezintă proiecte de cercetare finalizate sau stadiul și rezultatele la care au ajuns. Această activitate are menirea de a oferi elevilor prilejul de a-și crea și testa capacitățile de comunicare eficientă și de a le face o inserare treptată în rigorile vieții științifice. Proiectele care ajung la rezultate remarcabile primesc girul membrilor Cercului pentru a fi prezentate sub formă de lucrări în cadrul unor sesiuni de comunicări științifice ale elevilor, care se desfășoară la nivel local, județean sau național. În cadrul Cercului se organizează și activități cu caracter extraordinar cum ar fi excursiile de studii la diverse monumente (cetățile medievale Sighișoara, Colțești dar și bisericile monument din Turda, Cluj, Mediaș, Sighișoara, Brașov, Maramureș etc), lansări de carte, prezentări de filme documentare. Uneori, cadre didactice din învățământul universitar sunt invitate să prezinte scurte conferințe pe anumite teme și să răspundă întrebărilor elevilor.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

CERCULUI DE ISTORIE

Colegiul Tehnic „Victor Ungureanu”

SEMESTRUL al II-lea

1. DRAGOBETE aniversare zilei de 24 februarie Elevii vor realiza declarații de dragoste, având puncte de reper cupluri celebre românești - coord. Bibl. Cristina Goia, prof. Cristina Șopterean, prof. Mihaela Sebeni 24 februarie 2010

2. OLIMPIADA DE ISTORIE Pregătirea elevilor pentru olimpiada școlară de istorie prof. Cristina Șopterean, prof. Denisa Legenda 20 februarie 2010, 23 martie 2010, Aprilie 2010

3. O LUME DĂRUITĂ NOUĂ

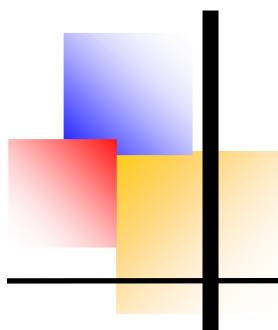
Adevăr și legendă în cetatea Sighișoarei Activitate realizată în cadrul parteneriatului „Istoria între adevăr și legendă”, colaborare între elevii de la Colegiul tehnic „Victor Ungureanu” Câmpia Turzii, coordonați de prof. Cristina Șopterean și prof. doc. Cristina Goia și elevii de la Grupul Școlar Agricol Sighișoara, coordonați de prof. Cristina Vodă și psih. Adrian Moldovan, Mai 2010

4. ELOGIU ADUS CĂRȚII Prezentare de carte cu autor, Gabriela Leoveanu „Câteva din legendele antichității” sau „Drumul de la basm la istorie”, aprilie 2010

5. Copilul în istorie Activitate dedicată zilei copilului, desfășurată în cadrul proiectului educativ, ediția a II a, participă elevi și profesori de la CTVU și elevi și profesori de la GȘA Sighișoara, Iunie 2010

6. MEMORIALUL DURERII Excursie la Osuarul de la Aiud, mai 2010

7. LOCUL ROMÂNILOR ÎN EUROPA lecție interdisciplinară istorie-limba română, dedicată Zilei de 9 mai, realizată de prof. Cristina Șopterean, prof. Ana Sevan, prof. doc. Cristina Goia, elevii clasei a XI-a L1

CONSILIUL COORDONATOR AL CERCULUI DE ISTORIE

ΚΛΕΙΩ

Președinte: prof. Cristina Șopterean

Vicepreședinte: Alina Spermezan

Redactor -șef revistă: Prof.doc. Cristina Goia

Secretar: Mihaela Șipoș

Adunarea cercului: toți membrii

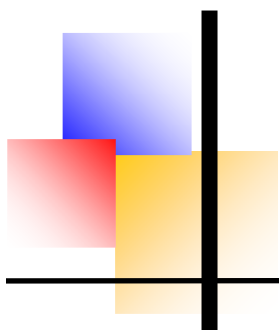
Membrii fondatori: prof. Cristina Șopterean

Prof.doc. Cristina Goia

elevii clasei a XI-a L1

a IX- a L3

Membrii de onoare: prof.dr. Denisa Legenda

DIVERSE

Pasionații de istorie au participat la OLIMPIADA DE ISTORIE

TECHEREȘ ALEXANDRU, clasa a IX-a L3

SPERMEZAN ALINA MARCELA, clasa a XI-a L1

COCAN RALUCA EMILIA, clasa a XI-a L1

FETIȚĂ RAREȘ, clasa a XI-a L1

CRÎȘAN GAVRILĂ GABRIEL, clasa a XII-a L5

Toți s-au calificat la faza județeană, elevii noștri fiind singurii reprezentanți ai liceelor cu profil tehnic din județ, la olimpiada de istorie.

COCAN RALUCA EMILIA, din clasa a XI-a L1 a obținut o mențiune, cu nota 8,35 (opt, 35%)

Interesați de păstrarea și promovarea tradițiilor populare locale, elevii:

POPA RALUCA, clasa a X-a L2

SOCACI RAREȘ, clasa a IX-a L3

CĂLIAN ADRIAN, clasa a IX-a L3

Au participat la Concursul „**CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE**”, obținând o mențiune la faza județeană.

Echipajul a fost susținut și de elevii:

Biro Cătălina, clasa a X-a L2

Cachiț Mădălina, clasa a IX-a L2

Cristea Ramona, clasa a IX-a L2

Nemeș Răzvan, clasa a IX-a L2

RECENZIE DE CARTE

Femei în Infernul concentraționar din România (1945-1989)

GRAȚIAN CORMOȘ

Grațian Cormoș (n. 2 mai 1980), editor al revistei internaționale THE SCIENTIFIC JOURNAL OF HUMANISTIC STUDIES și redactor-șef al ziarului lunar *Cultur'all*.

Doctorand în Filologie al Universității din Oradea, sub coordonarea prof.univ.dr. Ion Simuț, cu teza *Edgar Papu – de la filosofia culturii la critica literară*.

În perioada 2005-2008, asistent asociat al Catedrei de Jurnalism din cadrul UBB Cluj.

Redactor la revista *Verso* (2006), *Agenda clujeană* (2007) și colaborator constant al revistei *Tribuna*. Membru al Asociației Profesioniștilor din Presă – Cluj.

Autor a peste 800 de recenzii, interviuri, reportaje și studii

Moderator al simpozionului, *Tito și titoismul*, desfășurat la data de 14 ianuarie 2004, la inițiativa și sub coordonarea lui Ștefan Borbély, la sediul Facultății de Științe Politice și Administrație Publică

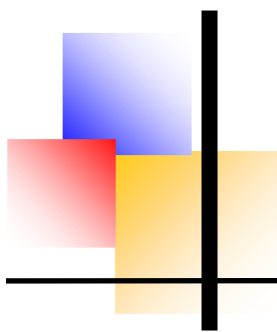
Ediții îngrijite:

Edgar Papu, *Interviuri*, editie îngrijită de Ilie Rad și Grațian Cormoș, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2005;

Mircea Zăciu, *Interviuri*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2007.

Carti publicate:

Femei în infernul concentraționar din România (1945-1989), Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2006 – volum câștigător al concursului anual de debut al editurii Casa Cărții de Știință, și recomandat de Uniunea Scriitorilor din România, filiala Cluj;

Identitate. Cultura. Media (coord.), Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2008

Teme actuale (coord.), Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2008

Repere ale exegezei contemporane (coord.), Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2009

Texte de ultimă oră (coord.), Editura InfoData, Cluj-Napoca, 2009

Radiografii contemporane (coord.), Editura InfoData, Cluj-Napoca, 2009

Femei în infernul concentraționar din România (1945-1989), ediția a II-a, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2009

Teze și antiteze ale actualității (coord.), Editura InfoData, Cluj-Napoca, 2009

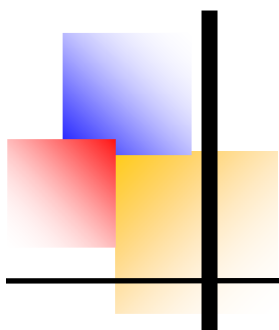
Femei în universul concentraționar din România apărută la Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2009, este un studiu aflat deja la a doua ediție, din rațiuni pe care însuși autorul le clarifică în Prefață:

„Am constatat că volumul a trezit interesul unor oameni cât se poate de diferiți... Deși poate părea ciudat, ***Femei în universul concentraționar din România (1945-1989)*** este, pentru mulți dintre cititorii mei, o poveste atemporală, care poate fi înțeleasă fără probleme și de un chelner din Malaezia sau de o coafeză din Manhattan, pentru că ea penetrează rapid schemele intuitiv-emoționale ale oricui” (p. 9)

Motivația autorului de a trata acest subiect, rezidă în absența unui studiu de amploare realizat asupra lucrărilor de memorialistică aparținând supraviețuitoarelor Gulagului românesc, dar și asupra unei laturi ascunse a condiției *femeii* în perioada comunistă. Conceput sub forma unui "eseu comportamental", bine structurat și articulat, studiul nu se adresează doar celor interesați de analiza spațiului comunist de detenție și reeducare, ci publicului larg, indiferent de formația și de inclinațiile personale, interesul manifestat de public și impactul asupra acestuia fiind demonstrat prin nevoia autorului de a realiza o a doua ediție a lucrării.

Autorul reușește să evidențieze, într-o manieră reușită, aspectele complexe, surprinzătoare și în același timp triste și dureroase ale spațiului concentraționar construit în jurul *femeii* în perioada regimului comunist, utilizând pentru documentarea studiului importante surse, constituite îndeosebi din lucrările de memorialistică feminină de detenție și deportare (memorii, jurnale, romane autobiografice, interviuri de istorie orală), alături de o serie de lucrări de exegeză privind represiunea comunistă și regimul concentraționar din România: studii, analize, documente, monografii.

Acțiunea regimului comunist de distrugere și de îndepărtare a tuturor valorilor culturale considerate a fi perimate, aparținând "lumii vechi", epurările la care a fost supusă categoria de intelectuali, precum și rolul

care le era rezervat celor care se afirmau și aveau acceptul regimului (de "ingineri de suflete", de intermediari între Partid și societate) l-au determinat pe autor să își îndrepte atenția și asupra femeilor din sfera culturală acuzate și încarcerate de comuniști.

Grațian Cormoș reușește să realizeze o completă radiografie a "insuportabilului" din detenția și izolarea la care erau supuse femeile încarcerate, surprinzând o infernală "paletă" de măsuri și acțiuni: bătaia, insulta, foamea, frigul, munca grea, asistența medicală precară, umilințele, abuzurile împotriva maternității și cele sexuale - toate având un singur obiectiv: dezumanizarea și depersonalizarea subiecților. Toate aceste considerente sunt analizate alături de identificarea efectelor și a impactului pe care l-a avut represiunea asupra personalității și comportamentului deținuților, precum și "strategiile" de supraviețuire și "evadare" din infernul concentraționar (evadarea "tăcută", "socială", ritualurile și practicile).

bibliotecar Goia Cristina Antonia
Colegiul Tehnic "Victor Ungurean Câmpia Turzii"

DRAGOBETELE, SĂRBĂTOAREA DRAGOSTEI LA ROMÂNI

Entitate magică asemănătoare lui Eros sau Cupidon, Dragobetele se diferențiază de blajinitatea Sfântului Valentin din tradiția catolică, fiind un bărbat chipeș, un neastâmpărat și un năvalnic.

Preluat de la vechii daci, unde Dragobetele era un peștor și un naș al animalelor, românii au transfigurat Dragobetele în protectorul iubirii celor care se întâlnesc în ziua de Dragobete, iubire care ține tot anul, așa cum și păsările “se logodesc” în această zi.

Dragobetele, fiul Dochiei, era zeul dragostei și al bunei dispoziții.

I se mai spunea **Cap de Primăvară** sau **Cap de Vară**.

Un alt nume al său era **Năvalnicul**, fiind perceput ca un fecior frumos și iubăreț nevoie mare, care le face pe tinerele fete să-și piardă mințile.

După modelul zburătoarelor, fetele și băieții se întâlneau să sărbătorească Dragobetele, pentru a rămâne îndrăgostiți pe parcursul întregului an.

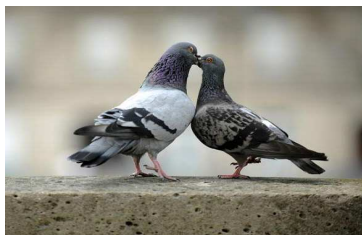
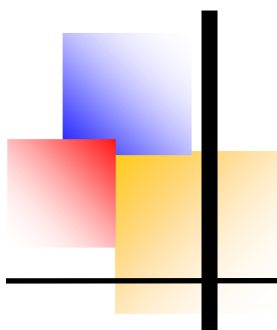
Dacă timpul era favorabil, îmbrăcați de sărbătoare, fetele și flăcăii se întâlneau în fața bisericii și plecau să caute prin păduri și lunci flori de primăvară.

În sudul României (Mehedinți), fata se întorcea în sat alergând, obicei numit "zburătorit", urmărită de câte un băiat căruia îi căzuse dragă.

Dacă băiatul era iute de picior și o ajungea, iar fata îl plăcea, îl săruta în vâzul tuturor. Sărutul acesta semnifica logodna celor doi pentru un an sau chiar pentru mai mult, Dragobetele fiind un prilej pentru comunitate de a afla ce nunți se mai pregătesc pentru toamnă.

În această zi, satele românești răsunau de veselie tinerilor și de zicala:

"Dragobetele sărută fetele"

Femeile obișnuiau să atingă un bărbat din alt sat în ziua de Dragobete ca să fie dragăstoase tot anul și mai aveau grijă să dea mâncare bună orătăniilor din curte, păsărilor cerului, nici o vietate nefiind sacrificată la Dragobete.

Fetele mari strâneau de cu seară ultimile rămășițe de zăpadă, numită **zăpada zânelor**, iar apa topită din omăt era folosită pe parcursul anului pentru înfrumusețare și pentru diferite descântece de dragoste.

Gabriela Iacob, clasa a X-aL3
Colegiul Tehnic “Victor Ungureanu” Campia Turzii

SĂRBĂTOREȘTE ROMÂNEȘTE DRAGOBETELE – 24 FEBRUARIE

DRAGOBETELE SĂRBĂTOAREA DRAGOSTEI LA ROMÂNI.

Dragobetele, fiul Dochiei, era zeul dragostei și al bune dispoziții. I se mai spunea Cap de Primăvară sau Cap de Vară și era identificat cu Cupidon, zeul iubirii în mitologia romană, și cu Eros, corespondentul acestuia în mitologia greacă.

După modelul zburătoarelor, fetele și băieții se întâlneau să sărbătorească Dragobetele, pentru a rămâne îndrăgostiți pe parcursul întregului an.

Valentine's Day a intrat în viața românilor, chiar dacă exista deja o sărbătoare autohtonă dedicată iubirii, pe 24 februarie: Dragobetele. Se pare că Ziua Îndrăgostiților a fost mai atrăgătoare, pentru că orașele se umplu de simboluri ale iubirii pe 14 februarie, iar în Ziua de Dragobete nu își amintesc mulți că este ceva de sărbătorit.

De aceea biblioteca Colegiului Tehnic „Victor Ungurean” și Consiliul elevilor și-au propus să sărbătorească românește, să promoveze tradițiile și obiceiurile românești.

Cum ?

Provocându-i din nou pe elevii noștri printr-un concurs de creație „*Cea mai frumoasă declarație de dragoste*” pornind de la personalități sau personaje celebre românești. Astfel am putut vedea și auzi declarații de dragoste mărturisite între Eminescu și Veronica Micle, Carol al II lea și Elena Lupescu, Hyperion și Cătălina din poezia „Luceafărul”, Aimee și Dor din „Scrisoare de dragoste” de Mihail Drumeș, Ioana și Alexandru din „Declarație de dragoste” de George Șovu sau Lotte și Grig din „Elevul Dima dintr-a șaptea”, de Mihail Drumeș. Și de această dată am îmbinat lectura cu imaginația elevilor. Și trebuie să recunoaștem ne-au uimit din nou cu talentul lor.

Lucrările au fost deosebite, punând din nou în dificultate juriul. După îndelungi deliberări cuplurile câștigătoare au fost: Șipoș Mihaela și Mușulea Bogdan, clasa a XI a L 1, Spermezan Alina și Sebeni Ionuș, clasa a XI a L 1, Turla Alexandra și Pușcaș Radu, clasa a IX a L 1 și respectiv a XI a L 1.

Ași dori să închei această pledoarie pentru Dragobete cu îndemnul:

„Nu uitați să sărbătoriți românește”

**Bibliotecar Goia Cristina Antonia
Colegiul Tehnic „Victor Ungureanu” Câmpia Turzii**

CONCURS „CEA MAI FRUMOASĂ DECLARAȚIE DE DRAGOSTE”

PAȘTELE, tradiții și obiceiuri

Pentru fiecare dintre noi cea mai mare sărbătoare creștină este Învierea din morți a mântuitorului Iisus Hristos, adică Paștele.

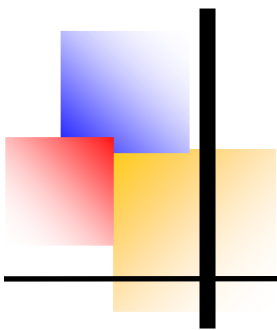
Paștele și-a păstrat până în prezent farmecul și semnificația, fiind un moment de liniște sufletească și de apropiere de familie. Farmecul deosebit este dat atât de semnificația religioasă - întotdeauna mai există o șansă de mântuire - cât și de tradiții: oul pictat, iepurașul, masa cu mâncăruri tradiționale de paște - cozonac, pască, miel, slujba de sâmbătă seara cu luarea luminii.

Paștele creștin derivă din Paștele evreiesc, numit Pesach. Nu întâmplător Sărbătoarea Paștelui, care în traducere din ebraică a cuvântului “pesah” înseamnă „trecere”, este în anotimpul de primăvară. Aceasta face pasul de la hibernare, moarte, la acțiune, la viață

Pesach este cuvântul de origine al cuvântului Paști. Pentru prima dată, Paștele a fost sărbătorit în jurul anului 1400 î. Hr. La această dată, evreii au părăsit Egiptul cu ajutorul lui Dumnezeu. Evreii din antichitate își aminteau de faptul că Dumnezeu i-a salvat din robia în care se aflau în Egipt. Cu ocazia ieșirii din Egipt, când au sărbătorit pentru prima dată Paștele, toți evreii trebuiau să ia un miel și să îl sacrifice. Apoi, cu sângele mielului erau unse ramele de lemn ale ușilor de la casele în care locuiau aceștia. În noaptea aceea, îngerul morții trimis de Dumnezeu a trecut prin Egipt și a omorât toți fiii întâi născuți ai egiptenilor în casele care nu aveau pe ușă sângele mielului. În casele israeliților nu a murit nimeni pentru că aceștia ascultaseră porunca lui Dumnezeu și au pus sângele mielului pe ușile lor. Sângele mielului oferea o garanție, un semn vizibil prin care credincioșii dădeau de înțeles că au luat în serios avertismentul lui Dumnezeu.

Creștinii se pregătesc să întâmpine în curățenie trupească și sufletească Sfânta Înviere prin Postul Paștelui sau Postul mare care ține șapte săptămâni, fiind cel mai lung și mai aspru post din timpul anului.

În duminica dinaintea Învierii creștinii sărbătoresc Intrarea Domnului Iisus în Ierusalim – Duminica Floriilor. În Duminica de Florii, credincioșii merg la biserică cu ramuri de salcie înflorită pentru a fi sfințite și puse apoi la icoane.

MIELUL

În Noul Testament, mielul înjunghiat a fost Mântuitorul Iisus, iar sângele care a curs pe cruce este sângele lui răscumpărător. La Cina cea de Taină, în noaptea când a fost trădat, înainte de a fi prins și arestat, Domnul Iisus a instituit sărbătoarea Paștelui nou testamental, după porunca dată de Dumnezeu. Reprezintă victoria vieții asupra morții. Îl simbolizează pe Mântuitor care S-a jertfit pentru păcatele lumii și a murit pe cruce ca un miel nevinovat. Mieii sunt membrii turmei lui Dumnezeu.

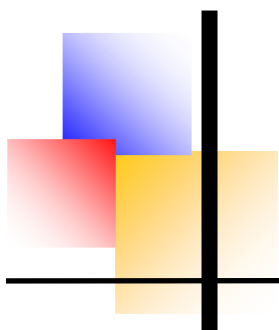
Rugăciunile pentru binecuvântarea mieilor datează din secolul al VII-lea. Ulterior, mielul fript a devenit un fel principal pe masa de Paște a tuturor creștinilor. În Europa sunt foarte populari și mieii din unt, paste sau zahăr.

PASCA

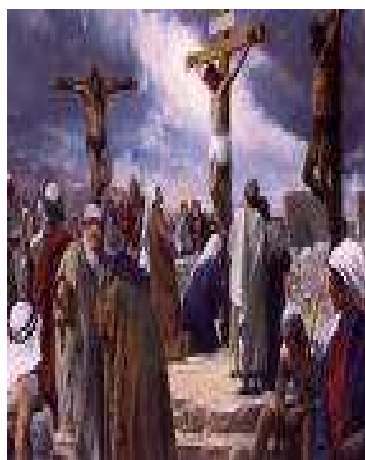

Gospodinele coc, o singură dată pe an, de Sfintele Paști, pasca. Aceasta are o formă rotundă, pentru că se crede că scutecele lui Hristos au fost rotunde. Având la mijloc o cruce, pasca este împodobită pe margini cu aluat împletit.

CRUCEA

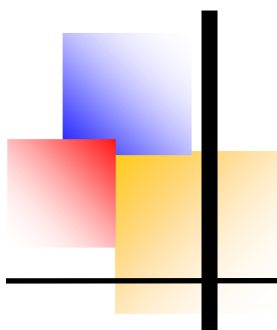

Este simbolul iubirii lui Dumnezeu pentru oameni, simbolul jertfei lui Iisus Hristos pentru salvarea omenirii. Crucea a fost declarată ca simbol al creștinătății de către împăratul Constantin, în cadrul Conciliului de la Niceea, în anul 325 d.Hr.

LUMINA ÎNVIERII

Este cea care în noaptea Învierii fiecare credincios o poartă în mână și pe care o va aprinde din lumina adusă de preot de pe masa Sfântului Altar. Această lumânare este simbolul Învierii, al biruinței vieții asupra morții și a luminii lui Hristos asupra întunericului păcatului. După Înviere, fiecare se întoarce cu lumina aceasta, numită în cele mai multe părți lumina Învierii, aprinsă, acasă.

OUĂLE ROȘII

Ouăle simbolizează mormântul lui Iisus Hristos, care s-a deschis la învierea sa din morți. De aceea, când sparg ouăle prin ciocnire, dar și când se salută creștinii își spun: "Hristos a înviat! Adevărat a înviat!". Culoarea roșie a ouălor simbolizează sângele lui Iisus care s-a scurs pe cruce pentru mântuirea lumii. Există credința ca cei care ciocnesc se întâlnesc pe lumea cealaltă. Ouăle simbolizează și reîntinerirea, primăvara. În Egiptul antic, oul era simbolul legământului vieții și reprezenta, totodată, sicriul ori camera mortuară. În tradiția populară de la noi, ouăle de Paști sunt purtătoare de puteri miraculoase: vindeca boli, protejează animalele din gospodărie, te apără de rele.

Ciocnitul ouălor semnifică sacrificiul divinității și se face după reguli precise: persoana mai în vârstă (de obicei bărbatul) ciocnește capul oului de capul oului ținut în mână de partener, în timp ce rostește cunoscuta formulă <<Hristos a înviat!>>, la care se răspunde <<Adevărat a înviat!>>.

Ce semnifică culorile și semnele de pe ouă:

Roșu – sânge, foc, dragoste, bucurie

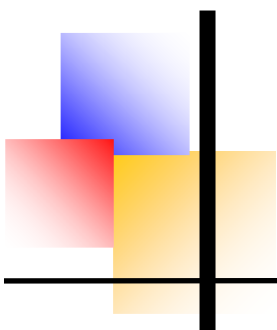
Negru – viața veșnică

Galben – lumină, tinerețe, fericire

Verde – speranță, rodnicie

Albastru – cer, sănătate

Violet – răbdare.

Linia dreaptă verticală – viața

Linia dreaptă orizontală – moartea

Linia dublă dreaptă – eternitate

Linia cu dreptunghiuri – cunoaștere

Linia ondulată – apa

Spirala – timpul

Dubla spirală – legătura dintre viață și moarte

Știați că.....

Legenda spune că pe cel care postește în Vinerea Mare nu-l va dura niciodată capul și acesta va ști cu trei zile înainte când va muri?

Frunzele de spanac se pot folosi pentru colorarea ouălor în verde?

Cel care se naște în prima zi de Paști, și mai cu seamă când trage clopotul întâia oară la biserică, este un om norocos pentru toată viața?

Cel care se cufundă de trei ori în apă rece în Vinerea Neagră va fi sănătos tot anul?

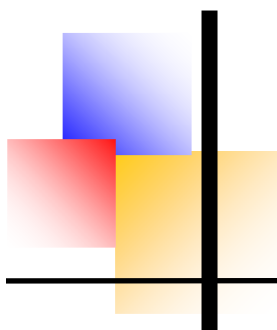
Cei mai mulți se scaldă în această zi pentru a nu se prinde de ei, în decursul anului, nici o bubă, friguri, sau alte boli?

Mireasma Sărbătorilor Pascale să fie un moment unic de întoarcere spre pietate, armonie, speranță, toleranță, evlavie....

HRISTOS A INVIAT!

**Ioana Costantea, clasa a XI-aL1
Colegiul Tehnic „Victor Ungureanu” Câmpia Turzii**

SURSE BIBLIOGRAFICE UTILIZATE

ESTE IMPORTANTĂ ISTORIA?

Lindenberg, Christoph, A PREDĂ ISTORIA. Îndrumări tematice la planul de învățământ, 2001, Editura Triade, Cluj-Napoca

Gabert, Eric LISTA OBSERVAȚIILOR LUI RUDOLF STEINER CU PRIVIRE LA PREDAREA ISTORIEI, 1969, Stuttgart

Felezeu, Călin, DIDACTICA ISTORIEI, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară, 2000

Schaff, Adam, ISTORIE ȘI ADEVĂR, București, Editura politică, 1985

SECOLUL AL XIX-LE SECOLUL NAȚIONALITĂȚILOR

Camil Mureșanu, NAȚIUNE, NAȚIONALISM, EVOLUȚIA NAȚIONALITĂȚILOR, Centrul de Studii transilvane, Fundația Culturală Română, Cluj Napoca, 1996

Camil Mureșanu, EUROPA MODERNĂ. De la Renaștere la sfârșitul de mileniu, Editura Dacia, Cluj Napoca, 1997

MIHAI EMINESCU – OM AL CETĂȚII

Gheorghe Bulgar, *Mihai Eminescu coordonate istorice si stilistice ale creatiei*, Editura Junimea, Iasi, 1980, p.105

Ibidem, p108

Mihai Eminescu, *ms. 2257, f. 30*

Gheorghe Bulgar, *op. cit.*, p.111

Ioan Scurtu, *Mihai Eminescu, Scrieri politice si literare*, Iasi, 1905, p.226-227

„*Timpul*”, 30 septembrie, 1878

Mihai Eminescu, *ms. 2257, f. 67*

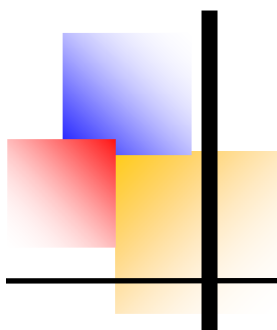
ASPECTE ȘI ATITUDINI COMPORTAMENTALE ÎN ZONA TURDA ȘI CÂMPIA TURZII ÎN TIMPUL REVOLUȚIEI PAȘOPTISTE

Eugen Gergely, „Turda istorie și contemporaneitate”, Cluj-Napoca 2005, p. 81

Idem

Idem

S. Dragomir, „Studii privind istoria revoluției române de al 1848”, Cluj-Napoca 1989, p.144

Valentin Vișinescu, „Pagini de istorie și cultură turdeană”, Turda 1999, p.18

Ibidem, p. 19

Constantin Corbu, „Țărâșimea din România în perioada 1848-1864”, București 1973, p.148

S. Dragomir, „Studii privind istoria revoluției române de al 1848”, Cluj-Napoca 1989, p.147

Dan Berindei, „Istoria Românilor”, vol VII, tom I, București 2003, p. 302

Ibidem, p.266

Mircea Păcurariu, „Preoți ardeleni-tribuni și martiri ai revoluției”, p.1

(www.itcnet.ro/history/archive/mi1998/current6)

Ibidem, p.2

Ibidem, p.3

Valentin Vișinescu, „Pagini de istorie și cultură turdeană”, Turda 1999, p.19

Eugen Gergely, „Turda istorie și contemporaneitate”, Cluj-Napoca 2005, p. 86

PERSONALITATEA LUI AVRAM IANCU

V. Netea, Pe drumul unității naționale”, Editura Dacia 1975, Cluj

Societatea Culturală Patriotică Avram Iancu, Turda, Avram Iancu 1824-1872

AVRAM IANCU ȘI TRAGEDIA DESTINULUI SĂU

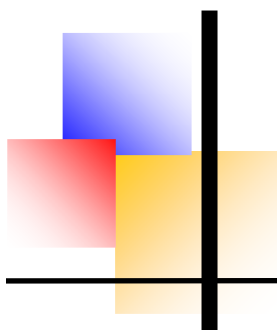
Goldiș, Vasile, AVRAM IANCU, ÎN „SOCIETATEA DE MÂINE”, (Cluj), I, 1924, nr.19-20, p.833-384

Buta,N., AVRAM IANCU ÎN EPOCA SA, Cluj, 1924, p.5-9

„FOAIE PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ”, (Brasov), XII, 1850, nr.1, p.1-3

Dragomir, Silviu, Avram Iancu, București, 1965, p.285

Testamentul lui Avram Iancu a fost publicat pentru prima data în „Transilvania”, XXVIII, 1897, nr, 5-6, p.114

MISTERELE ABDICARII LUI CUZA

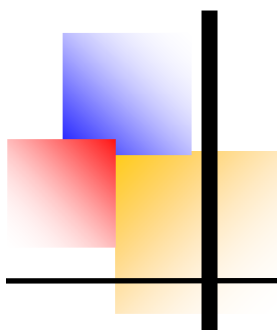
Valeriu Stan, *Alexandru Ioan Cuza*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984.
Dan Bogdan, Viorel Știrbu, *Pe urmele lui Alexandru Ioan Cuza*, București, Editura Sport-Turism, 1985.
Dumitru Ivănescu, *Alexandru Ioan Cuza în conștiința posterității*, Iași, Editura Junimea, 2001.
Constantin C. Giurescu, *Viata si opera lui Cuza Voda*, Editura Stiintifica, Bucuresti, 1966;
Gh. Platon, *Istoria moderna a Romaniei*, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1985;
Manea, Mihai , Teodorescu, Bogdan , *Istoria Românilor de la 1821 până în 1989*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1998;
Oane, Sorin , Ochescu, Maria , *Istorie, manual pentru clasa a VIII-a*, Editura Humanitas Educațional, București, 2000

24 IANUARIE – ZIUA UNIRII LA CAMPIA TURZII

Constantin C. Giurescu, *Vișta și opera lui Cuza Vodă*, Editura Științifică, București, 1966;
Dan Bogdan, Viorel Știrbu, *Pe urmele lui Alexandru Ioan Cuza*, București, Editura Sport-Turism, 1985.
Dumitru Ivănescu, *Alexandru Ioan Cuza în conștiința posterității*, Iași, Editura Junimea, 2001.
Gh. Platon, *Istoria modernă a Romaniei*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985;
Manea, Mihai , Teodorescu, Bogdan , *Istoria Românilor de la 1821 până în 1989*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1998;
Valeriu Stan, *Alexandru Ioan Cuza*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984.

LEGISLATIA SCOLARA IN TIMPUL DUALISMULUI AUSTRO-UNGAR

V. Popeangă, *Presa pedagogică din Transilvania(1860-1918)*, București, 1966
N. Albu, *Istoria școlilor românești din Transilvania între 1800-1867*, București, 1971
Din istoria Transilvaniei, vol. II, București, 1961
S. Retegan, *Satul românesc din Transilvania ctitor de școală*, București, 1994
Istoria învățământului din România, vol. II, București, 1993
Liviu Maior, *Politica școlară a guvernelor maghiare față de români(1900-1914)*, în *A.I.I.*, 1990-1991, 30.

FILE DE ISTORIE LOCALA. CAMPIA TURZII ORASUL MEU

Emil Bujor, Valer Deac, Lechintan Vasile, L. Aurentiu Mera, Mircea Nemes, Alexandru Suci, CAMPIA TURZII . Istorie, cultura, civilizatie

RECENZIE DE CARTE. FEMEI IN INFERNUL CONCENTRATIONAR

www.google.ro

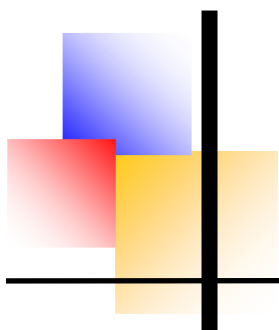
PASTELE

[www. Wikipedia](http://www.Wikipedia)

<http://images.google.ro>

manuale de religie

CUPRINS

<i>ESTE IMPORTANTA ISTORIA.....</i>	<i>1</i>
<i>SECOLUL AL XIX-LE SECOLUL NAȚIONALITĂȚILOR.....</i>	<i>3</i>
<i>MIHAI EMINESCU – OM AL CETĂȚII.....</i>	<i>5</i>
<i>ASPECTE ȘI ATITUDINI COMPORTAMENTALE ÎN ZONA TURDA ȘI CÂMPIA TURZII ÎN TIMPUL REVOLUȚIEI PAȘOPTISTE.....</i>	<i>7</i>
<i>PERSONALITATEA LUI AVRAM IANCU .....</i>	<i>13</i>
<i>AVRAM IANCU ȘI TRAGEDIA DESTINULUI SĂU.....</i>	<i>15.</i>
<i>MISTERELE ABDICARII LUI CUZA.....</i>	<i>17</i>
<i>24 IANUARIE – ZIUA UNIRII LA CAMPIA TURZII.....</i>	<i>21</i>
<i>LEGISLATIA SCOLARA IN TIMPUL DUALISMULUI AUSTRO-UNGAR.....</i>	<i>25</i>
<i>FILE DE ISTORIE LOCALA.....</i>	<i>27</i>
<i>FILE DE ISTORIE LA COLEGIUL TEHNIC “VICTOR UNGUREANU” CAMPIA TURZII.....</i>	<i>31</i>
<i>CERCUL DE ISTORIE CLIO.....</i>	<i>34</i>
<i>RECENZIE DE CARTE.FEMEI IN INFERNUL CONCENTRATIONAR.....</i>	<i>38</i>
<i>DRAGOBETELE. SARBATOAREA DRAGOSTEI LA ROMANI.....</i>	<i>41</i>
<i>SARBATORESTE ROMANESE. DRAGOBETELE 24 FEBRUARIE.....</i>	<i>43</i>
<i>PASTELE. TRADITHI SI OBICEIURI.....</i>	<i>45</i>
<i>SURSE BIBLIOGRAFICE UTILIZATE.....</i>	<i>50</i>